

Tlf: 96 34 73 00
aalborg@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Visionsvej 51
DK-9000 Aalborg
CVR-nr. 20 22 26 70

KOMMUNE KUJALLEQ
Revisionsberetning nr. 5
VEDRØRENDE ÅRSREGNSKABET 2023
Side 66 - 109

1	BDO STATS AUTORISERET REVISIONSSELSKABS OVERTAGELSE AF REVISIONEN FRA REGNSKABSÅR 2023	66
1.1	INDLEDNING	66
1.2	REGNSKABET FOR 2023	67
2	REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION	67
2.1	REVISIONSBEMÆRKNINGER	67
2.2	Generelt	67
2.2.1	Tidligere afgivne revisionsbemærkninger	68
2.2.1.1.	Implementering af ny kontoplan og stort omfang af konteringsfejl	68
2.2.1.2.	Mangelfuldt kontrolmiljø	69
2.2.1.2.1.	Mangelfuld kontrol ved dobbeltgodkendelse af omkostninger	69
2.2.1.2.2.	Mangelfuld afstemning af likvide midler	70
2.2.1.2.3.	Kreditorstamdata kan ændres af alle medarbejdere i regnskabsafdelingen	70
2.2.1.2.4.	Manglende afstemning af leverandørgæld	71
2.2.1.2.5.	Manglende afstemninger af løn og personaleudgifter samt lønrelaterede gældsposter	71
2.2.1.2.6.	Manglende controlling af driftsposter	72
2.2.1.3.	Mangelfuld Økonomistyring	73
2.2.1.4.	Forretningsgange for regnskabsaflæggelsen	73
2.2.1.5.	Obligatoriske oversigter til årsregnskabet	74
2.2.1.6.	Anlægsudgifter, Styring og aflæggelse af anlægsregnskaber	75
2.2.1.7.	Finansielle konti og statuskonti	76
2.2.1.8.	Intern kontrol af medarbejdere på lønkontoret	77
2.2.1.9.	Manglende sikkerhed for funktionsadskillelse mod utilsigtede ændringer i IT-systemer	77
2.2.1.10.	Manglende regnskabsmæssig afskrivning af tilgodehavender i henhold til meddelelser fra inddrivelsesenheden	78
2.2.1.11.	Overholdelse af budgetloven	79
2.2.1.12.	Overholdelse af udbudsloven	80
2.2.1.13.	Overholdelse af persondataforordningen	80
2.2.1.14.	Manglende fagligt ledelsestilsyn på de sociale sagsområder	81
2.2.1.15.	Manglende kvalitet i sagsbehandlingen på social- og arbejdsmarkedsområdet	81
2.2.1.16.	Manglende kvalitet i sagsbehandlingen på lønområdet	82
2.2.1.17.	Manglende forretningsgange og kontrol med opkrævning af indtægter	83
2.2.1.18.	Budget- og bevillingskontrol	83
2.2.1.19.	Takstbetalinger for anbragte	84
2.2.1.20.	Kommunens Inddrivelsesfunktion	84
2.2.2	Revisionsbemærkninger til årsregnskabet for 2023	85
2.2.3	Opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger	85
3	VURDERING AF KOMMUNENS ØKONOMISKE SITUATION	85
3.1	NEGATIV EGENKAPITAL	86

3.2	LIKVIDITET	86
3.3	SPAREPLAN	87
3.4	KONKLUSION	88
4	REVISIONSMETODIK OG -STRATEGI	88
4.1	VÆSENTLIGHEDSNIVEAU	89
4.2	IKKE-KORRIGEREDE FORHOLD	89
4.3	DRØFTELSER MED LEDELSEN OM BESVIGELSER	90
4.4	TILSIDESÆTTELSE AF KONTROLLER	90
4.5	REVISION UDFØRT I ÅRETS LØB	90
4.6	DEN AFSLUTTENDE REVISION	91
5	REGNSKABSFØRING OG INTERNE KONTROLLER	91
5.1	KASSE- OG REGNSKABSREGULATIVET	91
5.2	BILAGSBEHANDLING, FUNKTIONSADSKILLELSE OG INTERNE KONTROLLER	91
5.3	BEHOLDNINGSEFTERSYN OG GENNEMGANG AF UDVALGTE BALANCEPOSTER	92
6	LØN- OG PERSONALEOMRÅDET	92
6.1	FORRETNINGSGANGE OG SAGSREVISION	92
6.2	VEDERLAG MV. TIL POLITIKERE	93
6.3	AFLØNNING AF LEDELSEN	93
7	JURIDISK-KRITISK REVISION OG LOVPLIGTIG FORVALTNINGSREVISION, JF. STANDARD FOR OFFENTLIG REVISION (SOR 6 OG 7)	94
8	REVISION AF KOMMUNENS INTERNE IT-KONTROLLER	96
9	REVISION AF ÅRSREGNSKABET	97
9.1	ÅRSREGNSKABETS OPBYGNING OG INDHOLD	97
9.2	BUDGET- OG BEVILLINGSKONTROL	97
9.3	TILSKUD, UDLIGNING OG SKATTER	98
9.4	LØNNINGER OG VEDERLAG	98
9.5	ANLÆGSVIRKSOMHED	98
9.6	BALANCEN	99
9.6.1	Generelt	99
9.6.2	Finansielle anlægsaktiver	100
9.6.3	Omsætningsaktiver	100
9.6.4	Egenkapital	100
9.6.5	Gæld	100
9.7	EVENTUALPOSTER	101
10	REVISION AF DE SOCIALE REGNSKABER	101
10.1	LØBENDE REVISION	101
10.1.1	Generelt	101
10.1.2	Revisionens omfang og udførelse	102

10.1.3	Forretningsgange og interne kontroller	102
10.1.4	Personsager	103
10.2	AFSLUTTENDE REVISION	104
10.2.1	Regnskabsaflægelse og restafregning af refusion	104
11	AFGIVNE REVISIONSBERETNINGER OG PÅTEGNEDE OPGØRELSE MV.	105
11.1	REVISIONSBERETNINGER AFGIVET TIL KOMMUNE KUJALLEQ KOMMUNALBESTYRELSE	105
11.2	PÅTEGNEDE OPGØRELSE OG ØVRIGE OPGAVER	105
12	LEDELSENS REGNSKABSERKLÆRING	105
13	REVISORS ERKLÆRING	105
	BILAG 1, REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION	106
	”DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING	106
	BILAG 2, ROTATIONSPLAN OG OPFØLGNING - FORVALTNINGSREVISION OG JURIDISK-KRITISK REVISION	109

Til Kommunalbestyrelsen i Kommune Kujalleq

1 BDO Statsautoriseret Revisionselskabs overtagelse af revisionen fra regnskabsår 2023

1.1 INDLEDNING

BDO har foretaget revision af det regnskab, som er blevet aflagt for regnskabsåret 2023.

Regnskabet for 2022 blev først aflagt i november 2024 og revisionen færdiggjort i januar 2025. Kommunen har derfor ikke haft mulighed for at besvare og gøre noget ved de fremførte kritikpunkter i revisionsrapporteringen til 2022 inden revision af regnskabet for 2023, som blev færdigt i januar 2025.

Kommunen har oplyst, de vil lave samlet besvarelse af revisionsberetningerne for 2021, 2022 og 2023, når revisionen af 2023 er foretaget og i forhold hertil få prioriteret en tilgang til at få rettet op på nogle af de fremførte kritikpunkter.

Som det fremgår herunder, er der afgivet mange revisionsbemærkninger af tidligere revisor og for 2022, som vi bliver nødt til at gentage, idet vi kan konstatere, at forholdene stadig ikke er bragt i orden i forbindelse med revision af regnskabet for 2023.

Det er vores opfattelse, at de fleste af bemærkningerne skyldes at:

- Den opgave som økonomiudvalget er pålagt jf. selvstyrets bekendtgørelse nr. 6 af 2022 om kommunernes og selvstyrets regnskaber er følgende:
 - *§ 9. Økonomiudvalget er ansvarlig for at tilrettelægge rammerne for den økonomiske styring og den dertil knyttede dataadministration inden for kommunen.*
Stk. 2. Økonomiudvalget er ansvarlig for, at der etableres interne kontroller, der forebygger, forhindrer eller opdager misbrug af offentlige midler samt væsentlige fejl i datagrundlaget for den økonomiske styring.
Stk. 3. Økonomiudvalget fører kontrol med overholdelse af regler og retningslinjer for den økonomiske styring og dataadministration i kommunen.
 - *§ 10. Økonomiudvalget udarbejder et regulativ, der beskriver rammerne for den økonomiske styring samt dataadministrationens tilrettelæggelse i kommunen og de dertil knyttede ansvars- og kompetenceregler.*

Disse opgaver anses ikke udført og efterlevet.

- Ledelsen har ikke sikret, der er ansat de fornødne personer med de rette kompetencer og viden til at sikre, at der er blevet etableret en sikker og korrekt økonomisk drift og styring efter overgang til det nye ERP-system.
- Der ses ikke at være udført tilsyn fra ledelsens side med kvalitet i arbejdet, og der er ingen konsekvenser, hvis ledere heller ikke løfter deres opgaver med at sikre en korrekt udførelse af opgaver, de er ansvarlige for at sikre, bliver udført.

Vi finder stadig, at det er noget af det væsentligste, der bør arbejdes intenst med fra kommunens side for at få løftet opgaven med at få et økonomisk troværdigt overblik over økonomien og en styring heraf.

Disse forhold har betydet, at kommunen har været nødsaget til at bruge ekstremt mange penge til eksterne konsulenter til at få udført mange opgaver, som burde være basisviden for personer ansat i en økonomiafdeling i så stor en organisation, som en kommune er.

Ud over at de eksterne konsulenter har udført rigtigt meget for kommunen, så har vi som revision også været nødsaget til at bruge meget ekstra tid på at finde dokumentation og foretage yderligere gennemgange og analyser af dokumentation for at sikre, der ikke er nogle store væsentlige fejl i regnskabet for 2023.

Vi har yderligere assisteret med at få dokumenteret en del af de punkter, som vi anser nødvendige i forbindelse med regnskabsudarbejdelsen. Herudover har vi hjulpet kommunen med opstilling af regnskabet på baggrund af den foreliggende bogføring.

1.2 REGNSKABET FOR 2023

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab har den 7. marts 2025 afsluttet revisionen af Kommune Kujalleqs regnskab for året 2023.

I henhold til Inatsisartutlov nr. 29 af 17. november 2017 om den kommunale styrelse, selvstyrets bekendtgørelser om kommunernes og selvstyrets budgetter og regnskaber samt revisionsregulativet for Kommune Kujalleq afgives hermed beretning om den udførte revision.

Revisionen har omfattet siderne 21 - 29 i "Kommune Kujalleq Årsregnskab 2023".

Hovedtallene udviser (mio. kr.):

	Oprindeligt budget	Regnskab
Regnskabsopgørelse		
Årets Resultat	15,9	-37,0
Anlægsudgifter, netto.....	31,8	18,8
Balance	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Likvide beholdninger	14,9	-11,4
Aktiver i alt	139,0	116,7
Egenkapital	6,1	46,2

Positive tal = overskud/tilgodehavender

Negative tal = underskud/gæld

Egenkapital = positiv egenkapital angives jf. årsregnskab med "-"

2 REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION

Vi har ved revisionen ikke konstateret forhold af en sådan væsentlighed eller karakter, at det kommer til udtryk i revisionspåtegningen på årsregnskabet, og vi vil derfor forsyne årsregnskabet med en påtegning uden forbehold.

Der er givet kritiske bemærkninger til den juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevisionen.

Herudover er fremhævet at de sammenligningstal, der er anført vedr. budget 2023 ikke har været underlagt revision.

Revisionspåtegningen følger den gældende standard for grønlandske kommuner og er gengivet i vedhæftede bilag 1.

2.1 REVISIONSBEMÆRKNINGER

2.2 Generelt

Revisionsbemærkninger vedrørende revisionen af årsregnskabet for 2023, der skal behandles af kommunalbestyrelsen og fremsendes til tilsynsmyndigheden, er anført under afsnit 2.2.1.

Vi har pligt til løbende at vurdere, om der skal skrives en revisionsbemærkning, hvis

- regnskabs poster ikke er i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens beslutninger
- der er handlet i strid med gældende love og bestemmelser
- lovligheden af en post eller disposition anses for tvivlsom

- der ved gennemgang af de etablerede forretningsgange konstateres væsentlige mangler i kontrolmæssig henseende, idet revisionen samtidig kan fremsætte forslag til udbedring af konstaterede mangler
- foreskrevne forretningsgange i øvrigt ikke er fulgt
- udførelsen af kommunalbestyrelsens og udvalgenes beslutninger ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Revisionsbemærkninger skal behandles af kommunalbestyrelsen.

2.2.1 Tidligere afgivne revisionsbemærkninger

I forbindelse med revisionen for 2023 kan vi konstatere, at der er afgivet en række bemærkninger overfor kommunen vedrørende revisionen for 2022.

De revisionsbemærkninger som ikke kan lukkes i forbindelse med revisionen af regnskabet for 2023 er følgende:

2.2.1.1.	Implementering af ny kontoplan og stort omfang af konteringsfejl
2.2.1.2.	Mangelfuldt kontrolmiljø
2.2.1.3.	Mangelfuld Økonomistyring
2.2.1.4.	Forretningsgange for regnskabsaflæggelsen
2.2.1.5.	Obligatoriske oversigter til årsregnskabet
2.2.1.6.	Anlægsudgifter, Styring og aflæggelse af anlægsregnskaber
2.2.1.7.	Finansielle konti og statuskonti
2.2.1.8.	Intern kontrol af medarbejdere på lønkontoret
2.2.1.9.	Manglende sikkerhed for funktionsadskillelse mod utilsigtede ændringer i IT-systemer
2.2.1.10.	Manglende regnskabsmæssig afskrivning af tilgodehavender i henhold til meddelelser fra inddrivelsesenheden
2.2.1.11.	Overholdelse af budgetloven
2.2.1.12.	Overholdelse af udbudsloven
2.2.1.13.	Overholdelse af persondataforordningen
2.2.1.14.	Manglende fagligt ledelsestilsyn på de sociale sagsområder
2.2.1.15.	Manglende kvalitet i sagsbehandlingen på socialområdet
2.2.1.16.	Manglende kvalitet i sagsbehandlingen på lønområdet
2.2.1.17.	Manglende forretningsgange og kontrol med opkrævning af indtægter

2.2.1.1. Implementering af ny kontoplan og stort omfang af konteringsfejl

Gentagelse fra tidligere år

Det kan konstateres, at der er et stort antal fejlkonteringer på især artskontoniveau. Efter den gennemførte oprydning heri er det dog vores vurdering, at der primært er tale om fejlkonteringer mellem konti indenfor samme regnskabsposter, hvorfor vi har konkluderet, at regnskabet på regnskabspostniveau er retvisende (ikke væsentlige fejl).

Det skal anbefales, at der iværksættes intensive initiativer til udvikling af de konteringsansvarliges kendskab til - og forståelse af - kontoplanen.

Der afgives revisionsbemærkning herom.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

I forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023 kan vi konstatere, at der stadig er et stort antal poster, som er bogført forkert. De to eksterne konsulenter som kommunen har haft til at assistere med afstemning af status og andre opgaver i forbindelse med regnskabsafslutningen, har derfor foretaget mange omposteringer ultimo 2022 og 2023. Dette også på foranledning af de yderligere revisionsbehandlinger som vi har været nødt til at udføre med analyse af de enkelte artskonti på driften for at vurdere, om udgifter er bogført og periodiseret korrekt.

Vi anser derfor, at der stadig er brug for, at de medarbejdere der har adgang til at bogføre og godkende udgifter får tilegnet sig en viden og kompetencer omkring bogførings- og konteringsreglerne, således mængden af fejlboekføringer reduceres.

Revisionsbemærkningen er derfor stadig aktuell og kan ikke lukkes i forbindelse med revision af regnskabet for 2023.

2.2.1.2. Mangelfuldt kontrolmiljø

Gentagelse fra tidligere år

Der har efter implementeringen af det nye ERP-system i 2021 været et meget mangelfuldt kontrolmiljø. Helt grundlæggende kontroller som afstemning af likvide midler mv. har således ikke været gennemført eller har været gennemført ukorrekt.

Et mangelfuldt kontrolmiljø indebærer forøgede risici for såvel ubevidste som bevidste fejl og mangler (egentlige besvigelser).

Det anbefales naturligvis, at arbejdet hermed intensiveres og bringes op på et niveau, der kan betragtes som forsvarligt for en organisation af kommunens størrelse og kompleksitet.

Der afgives revisionsbemærkning herom.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

I forhold til de enkelte dele vedrørende kontrolmiljø herunder er konstateret i forbindelse med revisionen for 2022 og 2023 at mange af forholdene fremført i forbindelse med revisionen for 2021 ikke er blevet forbedret.

Revisionsbemærkningen er derfor stadig aktuell og kan ikke lukkes i forbindelse med revision af regnskabet for 2023.

2.2.1.2.1. Mangelfuld kontrol ved dobbeltgodkendelse af omkostninger

Gentagelse fra tidligere år

Ved test af godkendelseskontrol af omkostninger kan vi konstatere, at der ikke altid foretages de relevante kontrolhandlinger, herunder modtagelseskontrol før godkendelse af leverandørfakturaer.

Kontrollen dobbeltgodkendelse af bilag er derfor fejlet i 2021.

Vi anbefaler derfor, at kommunen implementerer processer i ERP-systemet, således at der tages hensyn til indholdet af omkostningen før godkendelse.

Opfølgning på forholdet i forbindelse med bemærkningen i 2022 og 2023

Dobbeltkontrollen vedrørende godkendelse af omkostninger er indbygget i prisme systemet. Selve kontrollen er derfor dokumenteret ved, at der er to forskellige personer, som har klikket ok til betaling for en modtaget faktura i systemet.

Problemstillingen med at kontrollen har fejlet går mere på det kvalitetsmæssige i, at der er en person, som er godkender nummer 1, og en som er godkender nummer 2, og de handlinger og de kontroller som de skal udføre inden de må klikke ok for godkendelse.

Det er sådan, at når man klikker ok som godkender nr. 1, så har man kontrolleret og står inde for, at det der betales for, er modtaget i den korrekte mængde og kvalitet som aftalt, og at det er til en korrekt pris. Yderligere godkender man, at det er en korrekt bogføring der er sket på korrekt formål, arts-konto, afdeling og sted.

Godkender nummer to står ved sin godkendelse inde for, at der er den fornødne bevilling og budget til udgiften, således budgettet ikke overskrides.

Det er således kvaliteten i disse to godkendelser, der anses ikke at have været udført korrekt, og det samme er tilfældet for 2022 og 2023.

Vi kan i forbindelse med revisionen konstatere, at der stadig er mange poster, der er bogført forkert, og der er store merforbrug på de enkelte budgetområder.

Bemærkningen afgivet i forbindelse med revisionen af regnskabet for 2021 er derfor stadig gældende og kan ikke lukkes i forbindelse med revision af regnskabet for 2023.

2.2.1.2.2. Mangelfuld afstemning af likvide midler

Gentagelse fra tidligere år

Først sent i 2023 er det lykkedes at nå frem til en afstemning af kommunens bankkonti uden et væsentligt antal åbentstående poster.

Dette indebærer en øget risiko for at fejlkonteringer og fejlbetalinger ikke opdages i tide, således de kan rettes.

Vi anbefaler, at der reableres procedurer, der sikrer en løbende (dagligt eller ugentligt på konti med mange posteringer) afstemning heraf.

Opfølgning på forholdet i forbindelse med bemærkningen i 2022 og 2023

I forbindelse med regnskabsafslutningen for 2022 og 2023 er afstemning af de likvide aktiver foretaget af to eksterne konsulenter, som kommunen har ansat til at assistere hermed.

Det er i forbindelse med revisionen af regnskabet for årene 2022 og 2023, som er foretaget i 4. kv. 2024 og 1. kv. 2025 noteret, at kommunen endnu ikke har fået tilrettelagt en arbejdsgang og kontrol, hvor kommunens medarbejdere udfører løbende afstemning af alle de likvide konti, og der foretages en dokumenteret ledelseskontrol hermed.

Dog har de to eksterne konsulenter afstemt de likvide konti ultimo 2022 og 2023, således der er overensstemmelse mellem det som kommunen har opført på status, og det som eksterne har oplyst på engagementer.

Det kan således konstateres, at kommunen endnu ikke har etableret en arbejdsgang og rutine med løbende afstemning og dokumenteret ledelsestilsyn, og bemærkningen kan dermed ikke lukkes.

2.2.1.2.3. Kreditorstamdata kan ændres af alle medarbejdere i regnskabsafdelingen

Gentagelse fra tidligere år

I forbindelse med vores gennemgang af forretningsgangen for oprettelse og ændringer i kreditor-stamdata har vi identificeret en kontrolsvaghed, idet hele regnskabsafdelingen kan oprette og ændre i kreditorstamdata, herunder betalingsoplysninger, uden godkendelse.

Det er derudover bekræftet, at der føres ændringslog over ændringer i betalingsoplysninger, men at denne ikke bliver gennemgået.

I forbindelse med udbetaling i banken er der dobbeltgodkendelse, men det er vores vurdering, at regnskabsafdelingen ikke kan identificere såfremt betalingsoplysningerne er ændret.

Det anbefales, at kommunen hurtigst muligt får etableret en forretningsgang, som imødekommer ovenstående problemstilling.

Opfølgning på forholdet i forbindelse med bemærkningen i 2022 og 2023

Det er i forbindelse med revisionen for regnskabet for 2022 konstateret at det stadig er medarbejderne i regnskabsafdelingen, der kan oprette og ændre i kreditorstamdata, herunder betalingsoplysninger mv. samt at der ikke er en kontrol hermed.

Bemærkningen er derfor stadig åben og kan ikke afsluttes.

2.2.1.2.4. Manglende afstemning af leverandørgæld

Gentagelse fra tidligere år

Der har ikke i 2022 og 2023 været foretaget løbende afstemninger af leverandørgælden, hvilket indebærer en forøget risiko for at fejl og mangler ikke opdages.

Det kan indebære såvel manglende betalinger som dobbeltbetalinger af leverandørregninger.

I forbindelse med revisionen har vi konstateret eksempler på sådanne dobbeltbetalinger.

Vi har gennemgået større udgifter primo 2022 for at imødegå risikoen for manglende udgifter i 2021, ligesom vi i 2024 har forespurgt økonomiafdelingen om, hvorvidt der i den mellemliggende periode er konstateret udgifter, der burde have været med i 2022. Der er svaret afkræftende herpå.

Opfølgning på forholdet i forbindelse med bemærkningen i 2022 og 2023

I forbindelse med revisionen af regnskabet for 2022 og 2023 er det konstateret, at der kan dokumenteres en sammenhæng mellem det som statusbalancen og finans udviser, og det som kreditormodulet viser.

Kommunen har dog ikke en arbejdsgang, opfølgning og kontrol af, at det der henstår som kreditorer er korrekt og der er ikke foretaget afstemning mellem det som henstår som gæld ultimo 2022 og 2023 i forhold til det som leverandører har opført som tilgodehavender overfor kommunen.

Vi har foretaget stikprøver i forhold til de opførte kreditorer og kan efter foretagne reguleringer i 2022 og 2023 i regnskaberne for 2022 og 2023 nu konkludere, at kreditorerne i al væsentlighed anses medtaget korrekt ultimo 2023.

Vi har gennemgået større udgifter primo 2024 for at imødegå risikoen for manglende udgifter i 2023, ligesom vi i 2024/2025 har forespurgt økonomiafdelingen om, hvorvidt der i den mellemliggende periode er konstateret udgifter, der burde have været med i 2023. Der er svaret afkræftende herpå.

2.2.1.2.5. Manglende afstemninger af løn og personaleudgifter samt lønrelaterede gældsposter

Gentagelse fra tidligere år

Der har ikke været foretaget løbende afstemninger af lønninger eller lønrelaterede gældsposter.

Dette indebærer, at fejlbogføringer og/eller fejlafrægninger opdages i tide.

Det er efterfølgende lykkedes at nå frem til en afstemning af lønninger, personaleudgifter og lønafhængige gældsposter uden væsentlige differencer.

Opfølgning på forholdet i forbindelse med bemærkningen i 2022 og 2023

I forbindelse med regnskabsafslutningen for 2022 og 2023 kan det konstateres, at kommunen ikke har foretaget løbende afstemninger af lønninger eller lønrelaterede gældsposter.

Dette indebærer, at fejlbogføringer og/eller fejlafrægninger opdages i tide.

Kommunen mangler derfor stadig at få etableret en arbejdsgang og kontrol med, at der sker en løbende afstemning af lønninger eller lønrelaterede gældsposter.

Ultimo 2023 er det yderligere konstateret, at kommunen pga. den likviditetsmæssige situation er bagud med betaling af tilbageholdte A-skatter overfor skattestyrelsen. Det drejer sig om en saldo på ca. 32 mio. kr. som ikke er blevet betalt, idet der ikke har været likviditet hertil.

Dette anses meget kritisabelt og medfører, at kommunen pålægges store ekstraudgifter i forrentning på baggrund af, at der ikke afregnes tilbageholdte A-skatter i forhold til de fastlagte tidsfrister.

Herudover har skattestyrelsen varslet overfor kommunen, at de måske vil blive pålagt en skattebøde på grund af manglende betaling på omkring 6,3 mio. kr.

2.2.1.2.6. Manglende controlling af driftsposter

Gentagelse fra tidligere år

Der har ikke i 2021 været udført egentlig controlling af driften. Dette indebærer en forøget risiko for at fejl og mangler ikke opdages i tide.

Dermed er der en risiko for at tilliden til styringsgrundlaget svækkes, hvilket kan indebære at budgetansvarlige ledere i stedet etablerer parallelle systemer til brug for deres løbende monitorering af økonomien.

Opfølgning på forholdet i forbindelse med bemærkningen i 2022 og 2023

I forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023 har vi konstateret, at kommunen stadig ikke har foretaget denne analyse og kontrol.

Vi har derfor foretaget kontrollen ultimo 2022 og 2023 og brugt en del ekstra tid herpå, idet vi anser denne nødvendig, når der er mange andre risici som kommunen heller ikke har fået implementeret kontroller til at imødegå. Herunder blandt andet risiko for fejlkonteringer, periodiseringer mv.

I forbindelse med kontrollen har vi identificeret poster, som er bogført på forkerte artskonti og ligeledes periodiseret forkert mellem årene.

I forhold til de poster som vi har konstateret, der var periodiseret forkert mellem 2022, 2023 og 2024 er disse blevet korrigeret, når der var tale om væsentlige beløb jf. afsnit i beretningen om væsentlighed.

SAMMENFATNING

Gentagelse fra tidligere år

Et kontrolmiljø hvor enkeltpersoner kan foretage dispositioner, hvor der ikke løbende udføres grundlæggende kontroller og hvor der ikke udføres controlling medfører en forøget risiko for at:

- fejl og mangler i bogføringen og dermed styringsgrundlaget ikke opdages, hvilket igen medfører en øget risiko for at såvel administrative som politiske beslutninger træffes på et forkert grundlag*
- at eventuelle besvigelser ikke opdages. Sådanne besvigelser kan både have karakter af ansatte som eksterne, der udnytter manglerne i kontrolsystemet.*

Det skal dog for god ordens skyld nævnes, at vi ikke har konstateret sådanne besvigelser i forbindelse med revisionen.

Det er naturligvis helt essentielt, at kommunen snarest muligt får retableret et forsvarligt kontrolmiljø - og vi er bekendt med, at der efterfølgende har været arbejdet herpå.

Det store antal manglende afstemninger og fraværet af controllingarbejde har derudover været den primære årsag til, at det først har været muligt at færdiggøre revisionen så lang tid efter regnskabsårets udløb.

Vi har afgivet en kritisk bemærkning herom i vores erklæring om årsregnskabet.

OPFØLGNING PÅ SAMMENFATNING I 2022 og 2023

I forhold til bemærkningen med mangelfuldt kontrolmiljø jf. ovenfor kan vi ved revisionen af regnskabet for 2022 og 2023 konstatere, at kommunen stadig ikke har fået etableret et kontrolmiljø i forhold til de risici, der er forbundet med regnskabsføringen i kommunens økonomisystem.

Bemærkningen herom jf. ovenfor er derfor stadig åben og kan ikke lukkes.

2.2.1.3. Mangelfuld Økonomistyring

Gentagelse fra tidligere år

Der har reelt ikke været overblik over kommunens økonomiske situation efter implementeringen af det nye ERP-system i 2021.

Økonomistyringen har bestået i en overvågning af saldoen på kommunens bankkonti ifølge netbanken, idet der ikke har været tillid til den bogførte saldo.

Der har kun i begrænset omfang været gennemført egentlig bevillingskontrol - og i det omfang en sådan har været gennemført, har den været behæftet med usikkerhed som følge af konteringsfejl og manglende kontrolmiljø.

Disponerende medarbejdere synes dog at have udvist forsigtighed, således det samlede forbrug i året er blevet begrænset.

Den udøvede økonomiske styring giver reelt ikke mulighed for at foretage vurderinger af, hvorvidt kommunen har været drevet sparsommeligt, produktivt og effektivt.

Det skal anbefales, at der etableres en økonomistyring, der mindst svarer til, hvad der i øvrigt ses i den offentlige sektor i Grønland.

Vi afgiver revisionsbemærkning herom, ligesom vi har afgivet en kritisk bemærkning herom i vores revisionspåtegning.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

I forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023 er det konstateret, at kommunen stadig ikke har fået etableret en økonomisk styring med løbende opfølgning på forbrug i forhold til bevillinger.

Der er forbrugt 25,1 mio. kr. mere på drift i 2022 sammenholdt med de givne bevillinger. Der er ikke givet tillægsbevillinger til driften i 2022.

I 2023 er der forbrugt 65,8 mio. kr. mere på drift, end der er givet bevillinger til. Der er slet ikke givet tillægsbevillinger til driften i 2023.

Bemærkningen kan derfor ikke lukkes og er stadig gældende ultimo 2023.

2.2.1.4. Forretningsgange for regnskabsaflæggelsen

Gentagelse fra tidligere år

Det er vores opfattelse, at forretningsgangene vedrørende regnskabsaflæggelse bør optimeres. Vi kan således anbefale, at kommunen i højere grad sikrer korrekt regnskabsaflæggelse ved hjælp af procedurer, ansvarsplacering og ledelsestilsyn, herunder anvendelse af materialeplaner og andre styringsystemer.

Forholdet blev også nævnt i forbindelse med regnskabsaflæggelsen tidligere år.

Arbejdet med regnskabsaflæggelsen skal forbedres, ligesom det bør præciseres, at ansvaret for aflæggelsen af et samlet retvisende årsregnskab er placeret i økonomiafdelingen.

Det er vores vurdering, at dette arbejde også skal omfatte den løbende bevillingskontrol, idet dette vil styrke kvaliteten heraf og samtidig lette arbejdet i tilknytning til årsafslutningen.

Det er vores vurdering, at implementeringen af det nye ERP-system, Prisme, har øget udfordringerne forbundet med regnskabsaflæggelsen.

Vi anbefaler, at der arbejdes på at uddanne medarbejdere i økonomi i brugen af det nye ERP-system og den nye kontoplan.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsbemærkning som værende åben.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

I forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023 kan det konstateres, at der stadig ikke er etableret arbejdsgange og kontroller med, at der aflægges et regnskab i overensstemmelse med det regelsæt, som er gældende.

Kommunen har fået hjælp af 2 eksterne konsulenter til at udarbejde meget af det materiale, som vi har efterspurgt i forbindelse med regnskabsafslutningen, og meget af den dokumentation som ikke har forelagt til revision af regnskabet, har vi været nødt til selv at udarbejde for at sikre, det er korrekt ultimo 2022 og 2023.

Bemærkningen er derfor stadig åben ultimo 2023.

2.2.1.5. Obligatoriske oversigter til årsregnskabet

Gentagelse fra tidligere år

I den modtagne årsrapport mangler oversigten "Finansiering". Denne oversigt manglede også i årsrapporten for 2017 og 2018.

Kommunen har svaret, at dette er en bevidst handling og at denne oversigt ikke vil blive medtaget fremadrettet.

Vi skal gøre opmærksom på, at forslag til ny regnskabsbekendtgørelse indeholder krav om udarbejdelse af pengestrømsopgørelse.

På den modtagne ejendomsfortegnelse er det manuelt påført hvilke ejendomme der er solgt. Det fremgår dog af oversigten, at kommunen stadig står som bygningsejer af de solgte ejendomme. Der mangler således en ajourføring af ejendomsfortegnelsen.

Personaleoversigt, som er bilag til årsrapporten, er alene en udskrift fra winformatik på lønkontiene. Disse to oversigter lever således ikke op til kravene ved regnskabsaflæggelsen.

Da årsregnskabet er udarbejdet efter samme principper og format som tidligere gør ovenstående sig fortsat gældende, hvorfor vi fortsat betragter denne revisionsbemærkning som værende åben.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

Fra år 2022 og fremadrettet i forbindelse med aflæggelse af regnskab efter overgang til Prisme er der andre krav til indhold af oversigter og opstillinger til regnskabet.

Dette følger også af den nye regnskabsbekendtgørelse nr. 6 fra 20. januar 2022.

Vi finder, at to af de medtagne noter der er krav om jf. §25 stk. 7 ikke er medtaget korrekt i regnskabet, idet de er meget mangelfulde. Det er både tilfældet i forhold til regnskabet for 2022 og 2023.

Det drejer sig om:

- Note om ejendomme og anlæg samt skønnet udgiftsbehov til vedligeholdelse og forbedring de kommende 4 år.
- Note om eventualforpligtelser, herunder kautions- leje-, leasing- og garantiforpligtelser

Kommunen har selv oplyst i regnskabet, at der arbejdes hermed, og at noterne er mangelfulde.

Bemærkningen kan derfor ikke lukkes ultimo 2023

2.2.1.6. Anlægsudgifter, Styring og aflæggelse af anlægsregnskaber

Gentagelse fra tidligere år

Kommunens regler vedrørende aflæggelse af anlægsregnskaber har i en længere periode ikke været efterlevet.

Det kan således konstateres, at der i en længere periode ikke har været forelagt anlægsregnskaber til godkendelse i kommunalbestyrelsen.

Vi har tidligere omtalt forholdet og det anbefales, at de manglende anlægsregnskaber udarbejdes og forelægges det politiske system.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

I forbindelse med revisionen for 2022 og 2023 har vi konstateret, at der stadig ikke er aflagt anlægsregnskaber i forhold til de anlæg, der er givet bevilling til, og som er blevet afsluttet.

Endvidere er det konstateret, at der efter overgang til ERP-systemet ikke har været en styring af afholdte anlægsudgifter i forhold til de enkelte projekter.

Alle udgifter til anlæg har været bogført på artskonti under hovedart 3, men alt er blevet blandet sammen på kontiene, således det ikke kan ses på projekter, hvilke udgifter der relaterer sig til hvilke projekter.

Herudover er endvidere konstateret i 2022, at der er foretaget indkøb på anlægskonti, som der ikke er givet anlægsbevilling til som f.eks. en bygning (B-265 til 2,4 mio. kr. en bil og en renovering for skimmelsvamp i en bygning.) Det er dermed i strid med bevillingsreglerne.

I forhold til 2023 har vi konstateret, at kommunalbestyrelsen har givet en anlægsbevilling til opførelse af en ny daginstitution i Nanortalik på 11 mio. kr., men at der så er indgået aftale med Permagreen om en entreprisekontrakt om opførelse på ca. 30 mio. kr. Der er således allerede lavet aftale om forbrug på 19 mio. kr. mere, end der er givet anlægsbevilling til, hvilket er dybt kritisabelt. Der er yderligere brugt penge på udgifter vedrørende Nanortalik skole, indkøb af bil og renovering af B-241 Majoriaq for skimmelsvamp på dette projekt, selv om det ikke har noget med denne bevilling at gøre.

Det er væsentligt, at der bliver implementeret en styring som sikrer, at forbrug på anlægsprojekter udelukkende bruges til de anlæg de er givet til, og der holdes øjes med, at der ikke bruges mere end der er bevilling til.

Kommunen skal have ryddet op i anlægsprojekterne og få gennemgået afholdte udgifter efter overgang til ERP og ført disse tilbage uden projektnummer og så få sat en spærring på alle artskonti, der starter med 3 og få kørt udgifterne ind på de korrekte projekter.

Herefter kan aflægges de anlægsregnskaber, som skal aflægges ved afslutning i henhold til de gældende regler.

2.2.1.7. Finansielle konti og statuskonti

Gentagelse fra tidligere år

Der er tidligere, efter aftale med kommunen, afholdt kursus i afstemning af statuskonti for alle afstemningsansvarlige og et antal ledere.

Der blev bl.a. undervist i følgende:

- Hvordan og hvornår skal en afstemning udarbejdes og dokumenteres
- Hvor skal afstemninger arkiveres
- Hvordan skal der foretages ledelsestilsyn

Ved den afsluttende revision kan det konstateres, at ovennævnte ikke er efterlevet, ligesom der ikke ses at være foretaget tilstrækkeligt ledelsestilsyn.

Der foreligger således ikke dokumentation for, at kontiene foreligger afstemt, ligesom der ikke ses at være taget stilling til ældre beløb på kontiene.

Herudover har vi bl.a. konstateret, at der er en række konti under tilgodehavender, som indeholder poster vedrørende tidligere år samt udlæg for personer.

Vi anbefaler, at disse konti gennemgås og at der tages stilling til, om de opførte tilgodehavender og udlæg for personer kan inddrives.

Dette er ikke forbedret væsentligt i forhold til årsregnskabet for 2021, idet ovenstående udfordringer reelt gør sig gældende for alle balanceposter

I forbindelse med revisionen har vi haft en dialog med økonomiafdelingen, hvor det har været drøftet, hvilken dokumentation der forventes at foreligge i forbindelse med årsafslutningen, herunder krav til afstemning, specifikationer og sagsbehandling af åbenstående poster.

Det har også været drøftet, at ansvaret for udarbejdelse, indsamling, kvalitetssikring og opbevaring af den nødvendige dokumentation forventes at ligge i økonomiafdelingen, der også har det administrative ansvar for aflæggelsen af et retvisende regnskab. Det må således betragtes som økonomiafdelingens opgave at forestå indhentelse og kvalitetssikring af afstemninger fra andre dele af den kommunale administration.

Dette gør sig i øvrigt gældende for afstemninger og specifikationer af såvel status som driftskonti.

Udover en meget forøget risiko for fejl og mangler i årsregnskabet, så medfører manglende dokumentation/kvalitetssikring også et markant forøget ressourceforbrug fra revisionens side, såfremt revisionen skal forestå indsamlingen og struktureringen af dokumentationen fra forskellige dele af organisationen.

På tilsvarende vis antages det at være økonomiafdelingens opgave at indsamle og udfordre forklaringer på afvigelser mellem budget og forbrug.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

I forbindelse med revisionen af regnskabet for 2022 og 2023 kan det konstateres, at kommunen har fået hjælp primært af to eksterne konsulenter til at udarbejde de fleste af afstemningerne.

Kvaliteten af de forelagte afstemninger er derfor forbedret markant.

Der anses dog stadig at være en opgave med at få indarbejdet en ensartethed i at anvende afstemningsskemaer, dokumentationsgrundlag og få afstemt de enkelte debitorer og kreditorer til modparternes registreringer samt at få overdraget ansvar, udførelse og dokumenteret ledelsestilsyn til kommunen.

2.2.1.8. Intern kontrol af medarbejdere på lønkontoret

Gentagelse fra tidligere år

Da lønsystemet ikke er forsynet med en spærre således, at medarbejdere på lønkontoret ikke kan indberette på eget cpr. nr., bør der i stedet udføres kompenserende kontroller.

Denne kontrol kan udføres ved, at en overordnet gennemgår lønsedlerne og forsyner dem med dato og underskrift for gennemgangen.

Vi har forespurgt om denne kontrol er udført, men har ikke modtaget svar.

Forholdet blev også bemærket ved revision af årsregnskabet for 2018. Her fik vi oplyst, at kontrollen ville blive igangsat.

Dette har ligeledes gjort sig gældende i 2021.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

I forbindelse med regnskabsafslutningen for 2022 og 2023 har en overordnet gennemgået lønsedlerne for en række medarbejdere som kan indberette til lønsystemet og lavet et notat herom, hvilket anses at være en fin kontrol og dokumentation.

Når man udtrækker oversigt fra lønsystemet over de medarbejdere, der har indberetningsadgang, er der dog en del flere, som er opført, som brugere, som ikke længere er ansat, og der skal derfor stadig ske oprydning og lukning af brugere, således det kun er dem, der har et aktuelt behov, der skal stå som aktive brugere.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsmærkning herom som værende åben.

2.2.1.9. Manglende sikkerhed for funktionsadskillelse mod utilsigtede ændringer i IT-systemer

Gentagelse fra tidligere år

Revisionen af de generelle IT-kontroller har givet anledning til følgende væsentlige bemærkninger, som ledelsen snarest bør tage stilling til.

Det anbefales kraftigt, at der udarbejdes en formel it-risikoanalyse med henblik på at fastsætte it-sikkerhedsniveauet for kommunen. Det er i forbindelse med revisionen 2020 konstateret, at der ikke foreligger en formel it-risikoanalyse.

Derud over bør den periodiske revurdering af adgange udbygges således, at den også omfatter en revurdering af, om brugerne i systemerne udelukkende har rettigheder, som modsvarer deres arbejdsbetingede behov, samt om der er etableret betryggende funktionsadskillelse. Vi har i forbindelse med revisionen konstateret, at der ikke er implementeret kontrol med brugeradgange.

Tilmed bør kontrol af brugerrettigheder omfatte alle systemer, hvor brugerstyring giver særlige rettigheder. Ligeledes bør der etableres kontroller for korrekt nedlæggelse af brugere samt brugere med udvidede rettigheder i systemerne, som kan medføre risiko for såvel tilsigtede som utilsigtede fejl.

Vi anbefaler kraftigt, at kommunen prioriterer dette forhold højt, grundet risikoen for både tilsigtede som utilsigtede fejl, som følge af forkerte rettigheder, vurderes at være høj.

Endelig bør der træffes konkrete aftaler med outsourcing-leverandørerne om tilvejebringelse af revisionserklæring om de outsourcete områder (ISAE 3402).

De generelle IT-kontroller er vigtige både af hensyn til beskyttelse af økonomiske data såvel som personfølsomme oplysninger.

Vi har ikke ved revisionen 2021 kunne se forbedringer heraf. Vi har endvidere søgt at indhente dokumentation som grundlag for vurdering af sikkerheden omkring det nye ERP-system. Vi har ikke modtaget denne dokumentation og kan derfor ikke vurdere dette. Det skal for god ordens skyld nævnes, at revisionen i øvrigt har været substansbaseret og derfor ikke har været påvirket heraf.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

I forbindelse med revisionen for 2022 og 2023 har vi igen fulgt op herpå i 2024, og kan konstatere der ikke er ændringer i forhold til tidligere år. Det har for 2022 og 2023 også betydet der er udtaget flere bilag og lavet flere analyser mv. end der normalt vil skulle foretages, hvis der var etableret interne dokumenterede kontroller og afstemningsrutiner mv.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsmærkning herom som værende åben.

2.2.1.10. Manglende regnskabsmæssig afskrivning af tilgodehavender i henhold til meddelelser fra inddrivelsesenheden

Gentagelse fra tidligere år

Tilgodehavender hos borgere og virksomheder afskrives som udgangspunkt først ved meddelelse fra Selvstyrets Inddrivelsesenhed.

Vi har dog konstateret, at meddelelser om afskrivninger fra Inddrivelsesenheden ikke altid fører til en regnskabsmæssig afskrivning af tilgodehavenderne i kommunen.

Dermed er der en risiko for, at værdien af tilgodehavenderne reelt er overvurderet.

Vi vil derfor anbefale, at der foretages en opgørelse af det samlede omfang af modtagne afskrivningsmeddelelser, der ikke har medført regnskabsmæssige afskrivninger - og som dermed fortsat står som tilgodehavender i kommunens bogføring.

Vi skal samtidig anbefale at afskrivningsmeddelelser fra Inddrivelsesenheden altid medfører en regnskabsmæssig afskrivning.

Endelig skal vi anbefale, at der løbende foretages afstemninger af tilgodehavender til inddrivelse ifølge henholdsvis kommunens opgørelse og Inddrivelsesenhedens opgørelse.

Dette har fortsat gjort sig gældende i 2021.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

I forbindelse med revisionen vedr. regnskabet for 2022 foretaget i 2024 kan det konstateres, at der er ca. 5,5 mio. kr. som er afskrevet ved inddrivelsen, men som kommunen endnu ikke har fået afskrevet.

Jf. de nye regler i regnskabsbekendtgørelsen er der hensat til tab på debitorer ultimo 2022 med i alt 61 mio. kr. heraf vedrører 3,8 mio. kr. en andel af de 5,5 mio. kr., som ikke er blevet afskrevet i kommunens bogholderi selv om inddrivelsesmyndigheden jf. det oplyste overfor kommunen har afskrevet dem, idet de ikke anser, der er en mulighed for at få inddrevet pengene.

Det er således kun ca. 1,6 mio. kr. ultimo 2022, der fremgår i kommunen som tilgodehavende, men som inddrivelsen har afskrevet.

Argumentationen for ikke at foretage de afskrivninger som Inddrivelsesenheden fremsender er, at man fra kommunens side vurderer, at en del af disse tilgodehavender alligevel kan inddrives, da man mener at vide, at de pågældende skyldnere har en formue.

Det vil dog kræve en aktiv inddrivelse fra kommunens side, hvilket os bekendt ikke sker.

Ultimo 2023 er det ca. 3,6 mio. kr., som er afskrevet ved inddrivelsen, men som kommunen endnu ikke har fået afskrevet. Heraf er 3,1 mio. kr. hensat til tab således der kun er 0,5 mio. kr. ultimo 2023 der fremgår i kommunen som tilgodehavende, men som inddrivelsen har afskrevet.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsbemærkning som værende åben.

2.2.1.11. Overholdelse af budgetloven

Gentagelse fra tidligere år

Vi har ved revisionen konstateret en række forhold, hvor Budgetlovens bestemmelser ikke er overholdt.

Vi betragter derfor fortsat revisionsbemærkningerne om følgende forhold som værende åben:

- *Manglende oversigt over forventede forskydninger i likviditet og finansposter i budgettet*

Budgettet indeholder ikke oversigt over forventede forskydninger i likviditet og finansposter som krævet i Budgetlovens § 20 stk. 2.

Dette indebærer en risiko for at der ikke i tilstrækkelig grad tages højde for at forøgelse af tilgodehavender, kapitaltilførsel til helejede selskaber samt afdrag på eksisterende gæld ved udarbejdelse af budgetter.

Det er afgørende, at der budgetteres med et overskud, der indebærer en likviditet, der er tilstrækkelig til også at finansiere disse betalinger.

- *Manglende bevillingsoverholdelse*

Kommunen har i 2021 realiseret et ikke uvæsentligt merforbrug på flere bevillingskonti.

I henhold til Budgetlovens bestemmelser må der ikke afholdes udgifter uden fornøden bevilling.

Bestemmelserne herom er således overtrådt i året.

Udfordringen er imidlertid af større omfang end en manglende lovoverholdelse.

Samtidig har kommunen en meget begrænset likviditet til at finansiere sådanne budgetmæssige overskridelser.

- *Manglende indsendelse af leasingaftaler til Naalakkersuisut*

Ifølge Budgetloven skal leje- og leasingaftaler godkendes af Naalakkersuisut. Som det fremgår af oversigten over eventualforpligtelser i årsregnskabet har kommunen indgået sådanne aftaler. Disse har ikke været indsendt til godkendelse hos Naalakkersuisut.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

Vi har fulgt op på forholdet i forbindelse med revision af regnskabet for 2022. Det er konstateret at kommunen stadig ikke har et budget med oversigt over forventede forskydninger i likviditet og der er anvendt 24,1 mio. kr. mere end budgetteret til drift i 2022.

Jf. regnskabet for 2022 fremgår at listen med leje- og leasingforpligtelser og eventualrettigheder ikke er udtømmende og disse regler anses dermed heller ikke efterlevet.

Det samme gør sig gældende for 2023, hvor der stadig ikke er et budget med oversigt over forventede forskydninger i likviditet, og der er brugt 65,8 mio. kr. mere til drift, end der er bevillinger til.

Jf. regnskabet for 2023, fremgår af listen med leje- og leasingforpligtelser og eventualrettigheder ikke er udtømmende og disse regler anses dermed heller ikke for efterlevet.

Bemærkningen fremført tidligere kan dermed ikke lukkes og er stadig gældende i forbindelse med regnskabsafslutningen for 2023.

2.2.1.12. Overholdelse af udbudsloven

Gentagelse fra tidligere år

Den 01.07.2019 trådte Lov om udbud i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser i kraft. Revisionen har vist, at der i enkelte tilfælde har været gennemført udbud af eksempelvis forsikringer, indkøb af maskiner mv.

Der er dog ifølge det oplyste ikke iværksat særlige tiltag til sikring af, at kommunen overholder udbudslovgivningen, herunder i form af:

- Organisatorisk forankring
- Udarbejdelse af indkøbspolitik og vejledninger til organisationen om processer i tilknytning til vurdering af behovet for udbud og gennemførelse heraf
- Etablering af evt. systemunderstøttede indkøbsprocesser, der sikrer overholdelsen af indgåede indkøbsaftaler mv.
- Opfølgning på overholdelse af reglerne

Overholdelsen af loven beror derfor på de enkelte dispositionsberettigede persons kendskab til lovgivningen. Der er dermed også en risiko for, at kommunen ikke hjemtager de økonomiske gevinster, der erfaringsmæssigt kan opnås gennem et systematisk og struktureret arbejde med kommunens indkøb, herunder gennem indhentelse af flere tilbud ved større indkøb.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

Vi har ved forespørgsler fået oplyst, at status herpå har været uændret i 2022 og 2023.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsmærkning herom som værende åben.

2.2.1.13. Overholdelse af persondataforordningen

Gentagelse fra tidligere år

Der er ifølge det oplyste ikke iværksat tiltag til sikring af, at kommunen overholder persondataforordningen.

Der er en risiko for, at kommunen ikke på alle områder overholder persondataforordningen, herunder i forhold til:

- Indsamling og beskyttelse af personfølsomme oplysninger
- Udveksling af personfølsomme oplysninger med personer, der ikke er ansat i kommunen
- Anmeldelse af relevante databehandlinger til Datatilsynet (anmeldelsesfrist 01.12.2019)

Vi har herunder noteret os, at der endnu ikke er anmeldt databehandlinger til Datatilsynet i henhold til reglerne herom.

Vi har ved forespørgsler konstateret, at kommunen ikke i 2021 har iværksat initiativer til overholdelse af Persondataforordningen. Vi er blevet oplyst, at der bliver undersøgt muligheder for online kurser på området for at øge medarbejdernes kendskab til reglerne.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsbemærkning som værende åben.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

Vi har ved forespørgsler fået oplyst, at status herpå har været uændret i 2022 og 2023.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsmærkning herom som værende åben.

2.2.1.14. Manglende fagligt ledelsestilsyn på de sociale sagsområder

Gentagelse fra tidligere år

Vi har i forbindelse med vores revision af området konstateret, at der ikke har været etableret et formelt, struktureret fagligt ledelsestilsyn i 2020.

Fagligt ledelsestilsyn er et væsentligt værktøj til løbende vurdering af kvaliteten af sagsbehandlingen på de sociale områder - og samtidigt et værktøj til understøttelse af læring, forandring og udvikling.

Vi skal anbefale at der etableres et fagligt og dokumenteret ledelsestilsyn på området - og vi afgiver derfor en revisionsbemærkning herom.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

Vi har i lighed med vores revision for tidligere år af områderne vedrørende sociale ydelser mv. konstateret, at der ikke har været etableret et formelt, struktureret fagligt ledelsestilsyn i 2022 og 2023.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsmærkning herom som værende åben.

2.2.1.15. Manglende kvalitet i sagsbehandlingen på social- og arbejdsmarkedsområdet

Gentagelse fra tidligere år

Vi har i forbindelse med vores udvidede revision af de sociale områder for 2020 konstateret væsentlige mangler i kvaliteten i sagsbehandlingen på følgende områder:

- Børnesager
- Plejefamilieområdet
- Førtidspension
- Offentlig hjælp
- Arbejdsmarkedsydelse

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsmærkning herom som værende åben.

- Generelle forhold - manglende overholdelse af notatpligtsregler

Reglerne om notatpligt fremgår af Landstingslov nr. 9 af 13. juni 1994 om offentlighed i forvaltningen § 6.

Notatpligten indebærer at der skal gøres notater i afgørelsessager, når der mundtligt eller på anden måde modtages oplysninger om sagens faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, der er af betydning for sagens afgørelse. Pligten til at tage notat gælder også i forhold til væsentlige sagsbehandlingsaktiviteter.

Pligten til at tage notat er med til at sikre, at det efterfølgende kan klarlægges, hvad der er sket i sagen (dokumentationshensyn), og vil også kunne give mulighed for en effektiv kontrol med, om myndigheden har handlet korrekt (kontrolhensyn).

Sagsrevisionen viser på alle områder, at journalnotater i stort omfang enten mangler eller er mangelfulde i forhold til bevillinger, udbetalinger, opfølgninger og øvrig kontakt med borgerne. Det er derfor vores anbefaling, at reglerne om notatpligt indskræpes på tværs af de sociale områder.

- Børnesager
Vi har i forbindelse med vores revision af børnesager konstateret følgende forhold:
Manglende dokumentation for socialfaglige undersøgelser
Manglende handleplaner
Manglende dokumentation for børnesamtaler
Manglende implementering af tilsynsbekendtgørelsen
- Plejefamilieområdet

Manglende dokumentation for plejefamiliekontrakter og plejekontrakter på det enkelte barn samt opfølgning herpå. Derudover har vi konstateret, at der i hovedparten af sagerne ikke forelå opdaterede plejefamilietilladelser.

Manglende implementering af tilsynsbekendtgørelsen

Kontering af plejevederlag sker ofte på plejefamiliens cpr.nr. mod rettelig plejebarnets cpr.nr.

- *Førtidspension*
Vi har i forbindelse med vores revision af førtidspensionssager konstateret følgende forhold:
Manglende/mangelfuld dokumentation for bevillingsgrundlaget
Langsommelig sagsbehandling
Manglende/mangelfuld dokumentation for arbejdsevnevurdering
- *Offentlig hjælp*
Vi har i forbindelse med vores revision af offentlig hjælp konstateret følgende forhold:
Manglende dokumentation for økonomisk rådighedsberegning
Manglende udarbejdelse af handleplaner
Manglende opfølgning
- *Arbejdsmarkedsydelse*
Vi har i forbindelse med vores revision af området vedrørende arbejdsmarkedsydelse konstateret følgende forhold:
Manglende/mangelfuld dokumentation for udarbejdelse af handleplaner
Revalideringsplaner udarbejdet efter opstart af revalidering
Forkert beregning af løntilskud

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

Vi har ved forespørgsler fået oplyst, at status herpå har været uændret i 2022 og 2023.

Det er også vores opfattelse jf. den udførte revision for 2023 vedrørende de sociale områder, som er nærmere beskrevet i afsnit 10 i denne beretning.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsmærkning herom som værende åben.

2.2.1.16. Manglende kvalitet i sagsbehandlingen på lønområdet

Gentagelse fra tidligere år

Forretningsgangsbeskrivelser

Vi har i forbindelse med vores revision af løn og personaleområdet konstateret, at der ikke på alle områder forelå skriftlige forretnings- og arbejdsgange i forhold til administration af området
For at sikre en korrekt og ensartet administration om løn og personaleområdet skal vi anbefale, at der udarbejdes skriftlige forretnings- og arbejdsgange på området.

Dokumentation for indplacering af medarbejdere

Vi har ved årets revision foretaget løntest af kommunens medarbejdere for at sikre, at kommunen overholder gældende overenskomster og krav til ansættelse. Revisionen har ikke givet anledning til kritiske bemærkninger, men det er konstateret, at der på flere ansatte ikke foreligger følgende dokumentation:

- *Underskrevet ansættelseskontrakt*
- *Dokumentation for berettigelse af tillæg*
- *Uddannelsespapirer*
- *Indhentelse af børneattester*

Det anbefales, at kommunen for fremtiden indhenter den påkrævede dokumentation i forbindelse med nyansættelser.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

Vi har i lighed med tidligere gennemgået en række lønsager og kan konstatere, at dokumentationskvaliteten ikke har ændret sig væsentligt i 2022 og 2023.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsmærkning herom som værende åben.

2.2.1.17. Manglende forretningsgange og kontrol med opkrævning af indtægter

Gentagelse fra tidligere år

Som et led i revisionen af andre indtægter har vi blandt andet gennemgået processerne for opkrævning af forældrebetaling på dagtilbudsområdet samt opkrævninger på renovationsområdet. Gennemgangen viser, at der ikke foreligger dokumentation for udførelse af interne kontroller, der sikrer korrekt opkrævning af denne form for indtægter.

Der foreligger heller ikke dokumentation for, at der udføres efterfølgende controlling på området, herunder i form af analyser mv.

Det er oplyst, at sådanne kontroller udføres, men det kan ikke dokumenteres. Vi vil anbefale at eventuelt kontrolarbejde dokumenteres på en sådan måde, at det efterfølgende er muligt at kontrollere, hvilket arbejder der er udført, af hvem og hvornår.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2022 og 2023

Dette ses ikke at være forbedret i 2022 og 2023.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsmærkning herom som værende åben.

2.2.1.18. Budget- og bevillingskontrol

Gentagelse fra tidligere år (2022)

Der er afholdt 25,1 mio. kr. mere til drift i 2022 end budgetteret

Det er følgende udvalg, som har haft merforbrug i forhold til budgetterne:

- Teknik og Miljø udvalget med 6,8 mio. kr.
- Dagtilbud-, udd., besk., kult., og fritidsudvalg med 4,3 mio. kr.
- Socialudvalget med 16,6 mio. kr.

I henhold til Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber, må der ikke iværksættes foranstaltninger, som medfører udgifter eller indtægter, før kommunalbestyrelsen har meddelt fornøden bevilling.

Der bør implementeres en arbejdsgang med en mere præcis budgetopfølgning og løbende rapportering, som medvirker til at sikre lovgivningen efterleves fremadrettet.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2023

Der er afholdt 65,8 mio. kr. mere til drift i 2023 end budgetteret

Det er følgende udvalg, som har haft merforbrug i forhold til budgetterne:

- Økonomi- og Erhvervsudvalget med 12,6 mio. kr.
- Teknik og Miljø udvalget med 16,2 mio. kr.
- Socialudvalget med 40,6 mio. kr.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsmærkning herom som værende åben.

2.2.1.19. Takstbetalinger for anbragte

Gentagelse fra tidligere år (2022)

I forbindelse med revisionen af regnskabet løbende for 2022 konstaterede vi, at der var problemer i forhold til de afholdte udgifter for anbragte borgere, hvor Kommune Kujalleq har betalingsforpligtelsen.

Vi anbefalede derfor, at der blev sat fokus på økonomistyringen på området med en tæt opfølgning via oversigter i regneark med anbragte og løbende opfølgning på afregninger for disse.

Vi kan konstatere, at der stadig ikke er implementeret en ajourføring og tæt opfølgning på at der afregnes korrekt for alle anbragte borgere.

Ultimo 2022 har vi konstateret, at der er afregninger, som ikke er periodiseret i korrekt regnskabsår samt et stort antal omposteringer, idet disse i første omgang har været bogført forkert.

Det er således stadig vores vurdering, at økonomistyringen bør styrkes således, at bogføringen foretages korrekt løbende og i det korrekte regnskabsår, hvorved det undgås, at fakturaer betales dobbelt. Dette er essentielt i forhold til en effektiv løbende budgetopfølgning.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2023

I forbindelse med den afsluttende revision for 2023 kan vi se at der ikke er helt så mange periodiseringsfejl i forhold til 2022. Men der er stadig ikke en dokumenteret styring af anbragte med styringsregneark mv.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsmærkning herom som værende åben.

2.2.1.20. Kommunens Inddrivelsesfunktion

Gentagelse fra tidligere år (2022)

Der er en række opkrævninger, som kommunen ikke kan sende til inddrivelse ved den centrale inddrivelsesfunktion. Det er krav overfor selvstyret, virksomheder som kommuner og selvstyret ejer, krav overfor andre kommuner og udenlandske virksomheder.

I forhold til sådanne krav er det kommunerne selv, der skal følge op på manglende betaling og have en effektiv inddrivelsesproces.

Sådan en opgave skal placeres i kommunens debitorafsnit, hvor man via debtorsystemet har mulighed for at følge op på tilgodehavender, som ikke er blevet betalt.

Vi konstaterede i forbindelse med revisionen af regnskabet for 2022, at kommunen ikke har implementeret en effektiv proces i forhold til hvorledes debitorfunktionen skal agere ved manglende betaling. Der var flere større tilgodehavender, som var flere år gamle, hvor der ikke var taget kontakt til debitor i forhold til afklaring af, hvorfor betaling ikke er sket.

Vi skal derfor anbefale, at der beskrives en arbejdsgang og inddrivelsespolitik som sikrer, at der sker opfølgning og rykning af krav, som kommunen selv har ansvaret for at inddrive.

Opfølgning på bemærkningen i forbindelse med revision af regnskabet for 2023

Vi har ved forespørgsler fået oplyst, at status herpå har været uændret i 2023.

Vi betragter derfor fortsat denne revisionsmærkning herom som værende åben.

2.2.2 Revisionsbemærkninger til årsregnskabet for 2023

Den udførte revision har ikke givet anledning til nye revisionsbemærkninger vedrørende den finansielle revision.

2.2.3 Opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger

Ved den afsluttende revision har vi foretaget opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger samt andre væsentlige forhold omtalt i tidligere revisionsberetninger. I det omfang, at de omtalte bemærkninger og forhold stadig er gældende, er de gentaget i ovenstående afsnit.

3 VURDERING AF KOMMUNENS ØKONOMISKE SITUATION

Vi har normalt et afsnit i beretningen til kommunen vedrørende en vurdering af kommunens økonomi.

I og med at revisionen for 2023 først er færdig i januar 2025 på grund af problematikker vedrørende overgang til nyt økonomisystem i 2021 og de sene aflæggelser af regnskaber for 2021 og 2022 vil afsnittet om økonomisk vurdering derfor blive en vurdering af, hvorledes vi vurderer kommunens økonomiske situation på tidspunktet for færdiggørelsen af revisionen for 2023 nemlig i januar 2025.

Vi er bekendt med, at kommunen har haft store problemer med at styre og følge op på forbrug i forhold til budget løbende siden overgang til nyt økonomisystem.

I 2024 har kommunen fået mere fokus på og et mere troværdigt grundlag fra bogføringen til at kunne vurdere økonomien.

Der er dog stadig problemstillinger i forhold til periodisering og korrekt bogføring af udgifter samt mangler i forhold til løbende afstemning af status, hvormed der stadig er en del usikkerhed i forhold til budgetopfølgningerne.

Flere ting er dog blevet mere klare:

- Den likviditet som var opsparet er brugt
- De sidste års resultater viser merforbrug i forhold til budget
- Merforbruget er blandt andet blevet finansieret ved manglende afregning til skattedepartementet, af tilbageholdte skatter ved lønudbetalinger, som udgør et væsentligt 2-cifret mio. beløb.

På baggrund heraf har kommunen brug for at få en godkendelse fra selvstyret til at få sin kassekredit øget med et lån på yderligere 100 mio. kr.

Selvstyret har til brug for denne godkendelse bedt om en økonomisk redegørelse som dokumenterer, hvorledes kommunen får skabt en bæredygtig økonomi og et grundlag som gør, at et lån/øget kassekredit kan tilbagebetales over en 5-årig periode.

Disse forhold betyder, at kommunalbestyrelsen i oktober 2024 har godkendt en spareplan, som administrationen skal iværksættes hurtigst muligt.

Det er essentielt kommunen får lagt et budget, som udviser et overskud på driften, som kan finansiere de anlægsprojekter, der skal udføres og afdrag + renter på den gæld kommunen har.

På nuværende tidspunkt betyder dette, at der skal ske massive besparelser i forhold til forbruget, som det ser ud nu i 2024.

Når et sådan realistisk budget er lagt, vil det yderligere være nødvendigt med en meget tæt økonomisk opfølgning til sikring af, at de lagte budgetter ikke overskrides.

Det anbefales yderligere at der arbejdes med at få tilrettelagt nogle politiske målsætninger i en økonomisk politik for kommunen, hvor der er taget stilling til:

- Hvad driftsoverskud skal udgøre årligt
- Hvad der skal være af anlægsinvesteringer årligt
- Kassebeholdningens størrelse

3.1 NEGATIV EGENKAPITAL

Egenkapitalen er ændret fra -6,1 mio.kr. primo 2023 til -46,2 mio. kr. ultimo 2023.

Ændringen på 40,1 mio. kr. skyldes primært, at der har været et negativt resultat på 37 mio. kr. i 2023 samt at der fra 2022 jf. regnskabsbekendtgørelsen skal hensættes til tab på debitorer, hvor modposten for 2022 og 2023 kan føres direkte på egenkapitalen. Her er egenkapitalen påvirket med 2,1 mio. kr. i 2023.

De resterende 1 mio. kr., vedrører primært afskrivning af tilgodehavende overfor borgere med 850 tkr., idet det ikke har været muligt at inddrive disse midler.

Det at egenkapitalen er negativ betyder, at der er flere forpligtelser, end der er aktiver ultimo 2023, men det betyder ikke, at regnskabet er forkert.

Det er derfor vigtigt, at kommunen i de kommende år får en bedre styring på økonomien og får genereret årlige overskud, så der bliver opbygget en positiv egenkapital og en likviditet der sikrer, kommunen kan modsvare og betale for de forpligtelser kommunen har i form af gæld og løbende afregninger af løn og sociale ydelser.

12. februar 2025 er trukket de foreløbige forbrugstal for 2024. De viser et underskud på 31,1 mio. kr. mod et budgetteret overskud på 14,4 mio. kr. Det er således et merforbrug på 45,4 mio. kr. i forhold til budgetteret. Det er i udkastet et merforbrug på drift på 58,5 mio. kr. og et mindre forbrug på anlæg på 13,1 mio. kr.

I udkastet til regnskabet er den negative egenkapital ultimo 2024 steget fra 46,2 mio. kr. til 76,5 mio. kr.

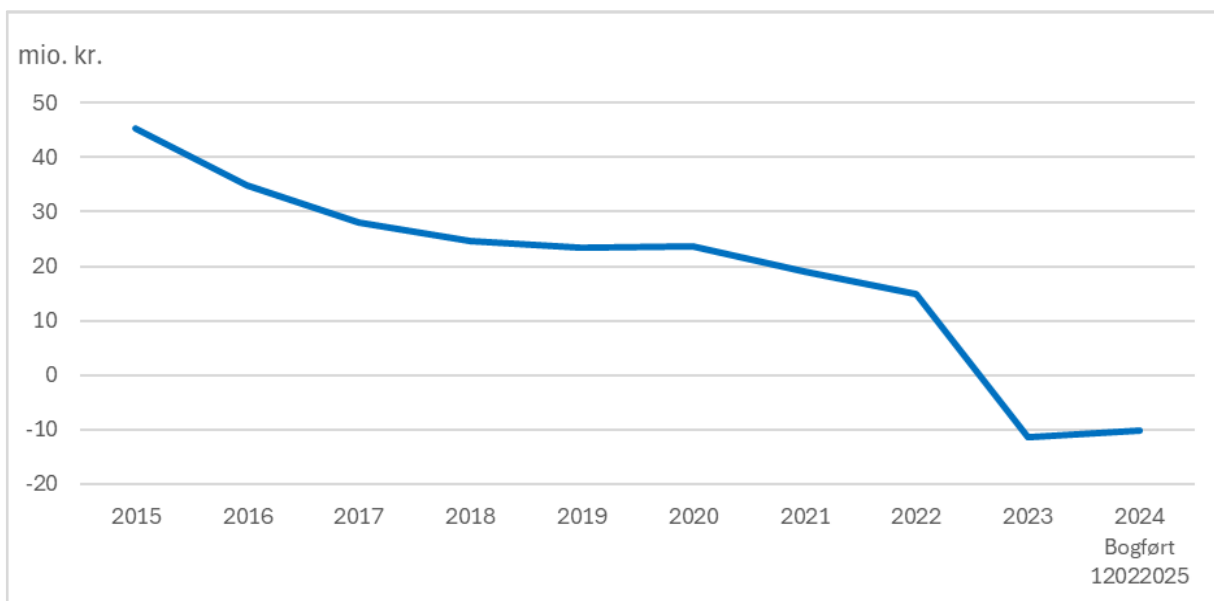
3.2 LIKVIDITET

I forhold til kommunens likviditet, har det været svært løbende at stole på det, der er i bogføringen, idet der er så mange bogføringsfejl og det først i 2023 er lykkedes at lave en afstemning af de likvide konti i forhold til bankerne udvisende uden større beløb i forskel. Det er således først i 2023 og løbende 2024 at bankkonti er blevet afstemt løbende i forhold til bankernes udvisende.

Som det fremgår ovenfor, er driftsudgifterne løbende steget mere end de indtægter, der modtages og derfor genereres underskud på driften, som ikke kan dækkes af det mindre forbrug, der er på anlæg.

Kommunens likviditet er derfor løbende faldet over en årrække.

Når man ser på de tal, der fremgår af årsregnskaberne for perioden fra 2015 til 2023 og udkast 2024 + bogført likviditet pr. 12. februar 2025 ser udviklingen således ud.

3.3 SPAREPLAN

Kommunen har fået godkendelse til optagelse af et lån på 100 mio. kr. fra selvstyret for at kunne indfri sine forpligtelser primært i form af manglende afregning af tilbageholdte A-skatter samt afregning af mellemkommunale betalinger.

På baggrund af denne godkendelse er indhentet tilbud på lån ved to forskellige finansieringsinstitutter, hvor den mest fordelagtige er valgt.

Der er optaget et lån som er udbetalt til kommunen den 13/2-2025 på 75 mio. kr. og så er der en trækingsret på hovedkontoen på yderligere 25 mio. kr.

En forudsætning for at kommunen har fået godkendelsen fra selvstyret til låneoptagelse er at den spareplan som kommunen har udarbejdet i forhold til at få genoprettet økonomien følges.

I spareplanen som kommunalbestyrelsen har godkendt 28/10-2024 fremgår at der i forhold til 2024 forbrugt skal spares 40 mio. kr. på lønninger og 20 mio. kr. på øvrige områder.

Kommunalbestyrelsen har yderligere besluttet at besparelserne skal igangsættes hurtigst muligt.

Vi har ultimo februar 2025 bedt om en redegørelse for hvor langt kommunen er med at få besparelserne effektueret.

Der er modtaget en besvarelse fra kommunen hvor af det fremgår:

- Der er eller vil blive opsagt medarbejdere i 2025 som forventes at give en årlig besparelse på 25,4 mio. kr. i forhold til afholdte lønudgifter i januar 2025.

Det er således stadig en del under det som kommunalbestyrelsen har besluttet.

- I forhold til besparelsen af de 20. mio. kr. på øvrige områder, så har Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttet at videreføres indkøbs- og ansættelsesstop, således der kun indkøbes det som skal bruges til lovbestemte ydelser.

I forhold til efterlevelse heraf og effekten så skal dette følges op i forhold til en ny budget-opfølgingsmodel, hvor der skal afrapporteres hver anden måned. I forhold til forvaltningschefernes forklaringer og afvigelsesbemærkninger, vil der blive foretaget korrigerende handlinger. Vi har endnu ikke modtaget noget i forhold hertil.

I forhold til godkendelse af låneoptagelsen har Selvstyret yderligere stillet krav om:

Afvikling af optaget lån

Lånet skal være afviklet i løbet af en 5 årig periode fra 1/1-2026.

Skærpet tilsyn

I hele afviklingsperioden vil kommunen være underlagt et skærpet tilsyn fra Departementet for Finansiering og Skatter, hvor der blandt andet skal indsendes budgetopfølgninger jf. herunder.

Likviditet

Kommunen skal arbejde med at få oparbejdet et likviditetsberedskab svarende til 10 pct. af kommunens samlede driftsbudget, hvilket svarer til ca. 65,2 mio. kr. set i forhold til kommunens budgetterede driftsudgifter for 2024 på 652 mio. kr.

Kvartalsvise budgetopfølgninger

Der skal udarbejdes kvartalsvise budgetopfølgninger, som skal fremsendes til selvstyret senest 15. dage efter udgangen af et kvartal. Dvs. første budgetopfølgning skal fremsendes senest den 15. april 2025.

Tillægsbevillinger

Kommunen skal efterleve reglerne om bevillingsstyring, således behov for ændring i budgettet ved løbende budgetopfølgninger skal ske ved at der gives de fornødne tillægsbevillinger.

Stillingtagen til forøgelse af kommunens indtægter

Kommunen bør tage stilling til gennemførelse af tiltag, der kan øge kommunens indtægter. Det kunne f.eks. være at hæve den kommunale indkomstskat.

Kommunen har bekræftet at de vil sætte punktet på dagsordenen ved behandling af budgettet for 2026.

3.4 KONKLUSION

Som det fremgår ovenfor, har kommunen et løbende forbrug på driften, som overstiger de samlede indtægter der modtages i form af takstopkrævninger/brugerbetaling, skatter og bloktilskud.

Det har der været over en periode nu og kommunens økonomiske situation er løbende forværret, idet der ikke er iværksat de nødvendige tiltag for at reducere udgifterne.

Kommunen har derfor kontaktet selvstyret ultimo 2024, med henblik på at få godkendelse til at optage et lån, således kommunen kan få betalt den gæld der er oparbejdet.

Selvstyret har godkendt sådan en låneoptagelse under forudsætning af, at kommunen opfylder en række betingelser jf. ovenfor. Det er derfor yderst vigtigt, at kommunen har fokus på at efterleve og opfylde disse betingelser.

I forhold til den spareplan som kommunalbestyrelsen har godkendt i oktober 2024 og som skulle iværksettes hurtigst muligt, kan vi jf. modtaget redegørelse fra administrationen konstatere at kommunen stadig ikke er nået i mål med denne således der opnås de besluttede besparelser.

4 REVISIONSMETODIK OG -STRATEGI

Målet med revisionen af regnskabet er at sætte BDO i stand til at udtrykke en konklusion om, hvorvidt regnskabet i al væsentlighed er udarbejdet i overensstemmelse med reglerne i Inatsisartutlov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber, med fokus på områder med betydelig risiko for fejl i årsrapporten.

Revisionen omfatter alene de forretningsgange, der kan medføre væsentlige fejl i årsrapporten eller risiko for kritik af kommunens forvaltning, styrelseslovens bestemmelser samt revisionsaftalen. Herudover har kommunen en række forretningsgange, som har betydning for kommunens drift, men som ikke har væsentlig indvirkning på indsamlingen af data til årsberetningen.

Ved revisionen efterprøves, om årsberetningen er rigtig, og om de dispositioner der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Endvidere vurderes det, om udførelsen af kommunalbestyrelsens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Revisionen omfatter ikke en gennemgang af samtlige bilag og transaktioner men udføres ved, at vi ved stikprøver indhenter dokumentation for eller på anden måde får bekræftet bogføringens og årsrapportens rigtighed. I forbindelse hermed tester vi de interne kontroller, i det omfang vi finder det nødvendigt for revisionen af årsrapporten

Kommunens drift er i vid udstrækning baseret på systemunderstøttede forretningsgange. Vi har derfor tilrettelagt en kontrolbaseret revisionsstrategi på væsentlige områder, hvor det er muligt, mens der i begrænset omfang udføres substansbaserede handlinger.

Revisionen omfatter en gennemgang af de væsentligste forretnings- og aktivitetsområder samt af underliggende forretningsgange og interne kontroller.

På øvrige regnskabelementer og områder er risikoen for fejl i årsrapporten vurderet som normal, og revisionens omfang har derfor været mindre.

4.1 VÆSENTLIGHEDSNIVEAU

Ved udarbejdelse af revisionsplanen fastlægger BDO et acceptabelt væsentlighedsniveau for at afdække beløbsmæssig væsentlig fejlinformation. Både beløbs størrelse (kvantitativ) og arten (kvalitativ) af fejlinformationen vurderes.

Væsentlighedsniveauet fastlægges for regnskabet som helhed, og væsentlighedsniveauet anvendes både i planlægningsfasen og ved afslutning af revisionen.

I planlægningsfasen har væsentlighedsniveauet betydning for vores bedømmelse af revisionsindsatsen på de enkelte områder. Områder, som beløbsmæssigt er over væsentlighedsbeløbet, skal undergives revision.

Ved afslutningen af revisionen har væsentlighedsbeløbet betydning for, om vi kan afgive erklæring uden forbehold. Knytter en væsentlig fejl sig til en enkelt regskabspost, kan der blive tale om, at der alene tages forbehold for den konkrete regskabspost.

Væsentlighedsniveauet er bestemmende for, hvor stor en fejl vi kan acceptere uden at tage forbehold for, om regskabet er rigtigt.

Med udgangspunkt i Kommune Kujalleqs størrelse har vi anvendt et væsentlighedsniveau på 14 mio. kr.

Vi skal desuden informere kommunalbestyrelsen om konstaterede forhold, som ikke er korrigeret i årsregskabet med følgende:

Fejl som har en påvirkning på regskabsopgørelsen større end 5 % af det anvendte væsentlighedsniveau på 14 mio. kr., svarende til 700 tkr., som skal ses mod et resultat på -37,0 mio. kr.

Fejl som alene har en påvirkning på balancen og/eller egenkapitalen større end 20 % af det anvendte væsentlighedsniveau på 14 mio. kr., svarende til 2,8 mio. kr., som skal ses mod en aktivsum på 116,7 mio. kr.

Om revisionens tilrettelæggelse og udførelse samt ledelsens og revisors opgaver og ansvar henvises i øvrigt til vores beretning om revisionsaftalen (beretning nr. 1).

4.2 IKKE-KORRIGEREDE FORHOLD

I henhold til internationale revisionsstandarder skal vi informere om forhold, som ikke er korrigeret i årsregskabet.

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2023 er der konstateret følgende forhold, som ikke er korri-geret i årsregnskabet, idet ledelsen har vurderet dem værende uvæsentlige både enkeltvis og sammen-lagt for årsregnskabet, hvilket vi kan tilslutte os.

1. Forsikring vedr. 2023 som er blevet udgiftsført og betalt i 2022 på 1.243.829,37 kr.

For posten kan dermed konstateres at resultatet for 2023 er påvirket med 1.243.829,37 kr. for lidt i udgift.

4.3 DRØFTELSE MED LEDELSEN OM BESVIGELSER

Under revisionen har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser. Ledelsen har over for os oplyst, at de er bekendt med at kommunen efter overgang til Prisme ikke har fået implementeret et kontrol-miljø, der afdækker risikoen for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlig fejlinformation, herunder fejlinformation som følge af besvigelser.

Ledelsen har endvidere oplyst, at den ikke har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgel-ser af formodede besvigelser af betydning for det aflagte regnskab.

4.4 TILSIDESÆTTELSE AF KONTROLLER

Med henblik på at afdække om der er risiko for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, som følge af ledelsens mulighed for tilsidesættelse af kontroller, har vi udført følgende revisionshandlinger:

- Udført analyse af posteringer i finansbogholderiet i årets løb med henblik på identifikation af usædvanlige posteringer uden for kommunens normale drift
- Foretaget stikprøvevis kontrol af væsentlige posteringer og andre justeringer, der er foretaget i forbindelse med regnskabsafslutning, til underliggende dokumentation

Vi har ikke identificeret periodiseringsfejl, usædvanlige posteringer eller posteringer uden for kommu-nens normale drift i forbindelse med vores revision.

Selv om vi ikke har fundet fejl, og det ikke anses at være tilfældet at ledelsen har tilsidesat kontroller, må vi dog konstatere, at der ikke, efter overgangen til Prisme, er implementeret et dokumenteret kon-trolmiljø på alle områder, som afdækker risikoen for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlig fejlin-formation, herunder fejlinformation som følge af besvigelser.

I henhold til lovgivningen er det økonomiudvalget, der er ansvarlig for at tilrettelægge rammerne for den økonomiske styring i kommunen, herunder at der etableres interne kontroller, der forebygger, for-hindrer eller opdager misbrug af offentlige midler samt væsentlige fejl i datagrundlaget for den økono-miske styring. Det er ligeledes økonomiudvalgets ansvar at føre kontrol med overholdelse af regler og retningslinjer for den økonomiske styring og dataadministration i kommunen.

4.5 REVISION UDFØRT I ÅRETS LØB

Revision i årets løb er blandt andet udført ved besøg i den kommunale forvaltning. Formålet med den løbende revision er dels at udøve en aktuel og vedkommende revision, der giver mulighed for løbende at fremsætte forslag til forbedringer under skyldig hensyntagen til omkostninger og risici, dels at med-virke til at sikre et betryggende og effektivt grundlag for regnskabsaflæggelsen i kommunen.

Vi gennemgår og vurderer kommunens forretningsgange med henblik på at identificere, hvor der kan forekomme væsentlige risici for fejl i årsregnskabet. Vi adresserer de risici, som vi identificerer, såle-des kommunen får indblik i de revisionsmæssige overvejelser og eventuelle regnskabsmæssige konse- kvenser.

Ved den løbende revision gennemgår vi kommunens interne kontroller, IT-kontroller og væsentlige for-retningsgange på forvaltningsområderne. Vi lægger vægt på ledelse og styring som indfaldsvinkel til revisionen, og der er således fokuseret på kommunens målsætninger og strategier for området, samt på

hvorvidt de tilrettelagte procedurer og det etablerede ledelsestilsyn understøtter disse strategier og målsætninger.

4.6 DEN AFSLUTTENDE REVISION

Den afsluttende revision har til formål at bekræfte, at de konklusioner mv., som er truffet på baggrund af den udførte revision i løbet af året, fortsat er gældende.

Den afsluttende revision har desuden til formål at sikre, at det af kommunen aflagte regnskab ikke indeholder væsentlige fejl. Det vil sige, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i Inatsisartutlov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber

5 REGSKABSFØRING OG INTERNE KONTROLLER

5.1 KASSE- OG REGSKABSREGULATIVET

Vi har gennemgået kommunens kasse- og regnskabsregulativ og herunder vurderet, om regulativet fortsat beskriver rammen og reglerne for, hvordan kommunens økonomistyring, kasse- og regnskabsvæsen mv. udøves i praksis.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at regulativet med bilag i fornødent omfang beskriver rammen og reglerne for kommunens kasse- og regnskabsvæsen, herunder niveauet for de interne kontroller og ledelsestilsynet.

Vi har noteret, at regulativet og bilagene ikke er i overensstemmelse med, hvorledes arbejdsgangene fuldt ud fungerer i praksis efter overgang til nyt økonomisystem. Vi har derfor aftalt med kommunen at assistere med ajourføring heraf. Det vil ske i samarbejde med økonomiafdelingen ved at foretage en gennemgang og kortlægning af processer og ajourføring af regulativet, bilagene og arbejdsgangene. Det er væsentligt, at der er tale om samarbejde og dialog, idet ledelsen og kommunen efterfølgende skal medvirke til at sikre ejerskab og implementering af det ajourførte regelsæt. Herunder også en rutine for opfølgning på efterlevelse.

I de følgende afsnit har vi efterprøvet, hvorledes væsentlige kontroller og arbejdsgange fungerer i praksis.

5.2 BILAGSBEHANDLING, FUNKTIONSADSKILLELSE OG INTERNE KONTROLLER

Vi har valgt at sætte fokus på kommunens interne kontroller og forretningsgange vedrørende styring af indkøb, herunder om bilagsbehandlingen i kommunen overholder de regler, som er vedtaget i Kasse- og regnskabsregulativet.

Regulativet indeholder følgende grundlæggende regler for den elektroniske bilagsbehandling i kommunen:

- Alle bilag skal godkendes af to personer. En der attesterer og en der Anviser.

Vi har undersøgt, om bilagsbehandlingen og de interne kontroller følger disse regler og i det hele taget er tilrettelagt hensigtsmæssigt og betryggende.

Efter overgang til Prisme skal regulativet som ovenfor nævnt tilpasses, hvilket er en proces, som er i gang.

Prisme er opsat således, at alle kreditorfakturaer skal godkendes af to personer inden bogføring og udbetaling. Herudover er systemet opbygget således, at de enkelte medarbejdere, som er tildelt en rolle, hvor man kan registrere bilag, har en afgrænsning, således der kun kan registreres bilag på det område pågældende er ansat/har fået tildelt rettighed til at må registrere på.

De centrale medarbejdere i økonomi og bogholderi har en udvidet adgang, således de kan registrere udgifter og bilag på hele organisationen.

Det har især været en problemstilling efter overgang til Prisme, at medarbejdere har foretaget mange forkerte bogføringer. Det er både på artskonti, - på status frem for drift og på forkerte formål.

Det er derfor væsentligt, at dem der skal bogføre fremadrettet bliver undervist og får tilegnet sig kompetencer i kontoplanens opbygning, således bogføring sker i korrekte perioder og på korrekte artskonti og formål.

Herudover er det essentielt, at den der skal godkende en udgift kun godkender udgiften til betaling, såfremt den kan stå inde for, at det der betales for, er leveret til kommunen i den kvalitet der er aftalt, og til den pris som er aftalt.

Der er en spærring i Prisme således, at medarbejdere ikke kan registrere og bogføre udbetalinger til eget cpr-nummer.

Konklusion

Kommunens forretningsgange vedrørende indkøb og bogføring er ikke blevet ajourført efter overgang til Prisme. Selve systemet sikrer, der er to, der godkender modtagne fakturaer og udgifter inden udbetaling. Der er dog problemer med, at dem der godkender som nummer 1 ikke altid sikrer de forhold de skal inden godkendelse, samt at den der godkender som nummer 2 ikke sikrer, der er budget inden en faktura eller udgift godkendes til udbetaling.

Der er afgivet bemærkning herom jf. afsnit 2.2.1.2 om det mangelfulde kontrolmiljø.

Vi har noteret, at der er enkelte medarbejdere med udvidede rettigheder i Prisme, hvor der kan oprettes eller ændres kreditorer eller ændre betalingsstrømmen på modtagne GLN fakturaer.

Det er vores opfattelse, at disse rettigheder bør begrænses mest muligt, og der bør etableres et dokumenteret tilsyn med de ændringer, der foretages.

5.3 BEHOLDNINGSEFTERSYN OG GENNEMGANG AF UDVALGTE BALANCEPOSTER

Vi har været bekendt med, at kommunen ikke løbende har afstemt bankkonti i 2023, og det har således ikke været muligt at holde et løbende beholdningseftersyn i henhold til revisionsaftalen.

Vi er bekendt med, at denne proces og arbejdsgang er igangsat i 2024, hvor bankkonti afstemmes løbende.

Vi har undersøgt, om den etablerede kassevirksomhed fungerer betryggende og følger reglerne som beskrevet i kasse- og regnskabsregulativet.

Endvidere har vi vurderet og testet de generelle forretningsgange og kontroller for afstemning af balancekonti.

Konklusion

Det har ikke været muligt at holde løbende beholdningseftersyn, idet afstemning af bankkonti løbende først er blevet igangsat i 2024. Vi har modtaget afstemning af bankkonti ultimo 2023, som stemmer til modtagne engagementer.

6 LØN- OG PERSONALEOMRÅDET

6.1 FORRETNINGSGANGE OG SAGSREVISION

Vi har foretaget stikprøvevis lønrevision for perioden 1. januar 2022 til 31. december 2023. Lønrevisionen har til formål at sikre, at forretningsgange og interne kontroller omkring indberetning og udbetaling af løn fungerer betryggende.

Vores lønrevision tager afsæt i en vurdering af de arbejdsgange og interne kontroller, som har væsentlig betydning for løndannelsen både centralt og decentralt. På baggrund af denne vurdering har vi udvalgt en række lønsager til test af forretningsgangene.

Det er konstateret, at de budgetansvarlige skal kontrollere udbetalt løn til ansatte via billede 405 i winformatik og de som ikke har adgang får tilsendt listerne fra controller i HR.

Det er oplyst, at der ikke er nogen kontrol med, at de budgetansvarlige gennemgår bruttolønlisterne og melder tilbage til lønadministrationen, hvis der er uoverensstemmelser.

Der er heller ikke krav om, at de budgetansvarlige skal gemme dokumentationen, således det er muligt at efterprøve, om kontrollen reelt er blevet udført.

Konklusion

Det er konstateret, at kommunen ikke har beskrevet og dokumenteret de interne forretningsgange for lønadministrationen med tilhørende implementerede dokumenterede kontroller.

Det er vores opfattelse, at sådanne bør foreligge.

Der er endvidere konstateret flere mangler i de udvalgte stikprøver i lønsager, hvor der mangler dokumentation i sagsbehandlingen. Beskrivne arbejdsgange skal gerne medvirke til at sikre en korrekt dokumentation i sagsbehandlingen.

Der er heller ikke dokumentation for, at der føres kontrol med udbetalte lønninger via bruttolønlisters således det sikres, det kun er reelle ansatte, der modtager korrekt løn. Denne kontrol skal medvirke til at sikre, fratrædte bliver korrekt stoppet i lønsystemet.

Det er konstateret, at der ikke er en fuldstændig kontrol med at de personer, der kan indberette til lønsystemet ikke indberetter ydelser til sig selv.

6.2 VEDERLAG MV. TIL POLITIKERE

Vi har undersøgt, om kommunalbestyrelsen har modtaget vederlag i henhold til selvstyrets bekendtgørelse om vederlæggelse af borgmestre, viceborgmestre, kommunalbestyrelses- og bygdebestyrelsesmedlemmer af lokaludvalg.

Vi har foretaget gennemgang af udbetalte vederlag og godtgørelser til borgmester, viceborgmester, kommunalbestyrelsesmedlemmer og bygdebestyrelsesmedlemmer.

Konklusion

Det er konstateret, at borgmesterens løn er beregnet og udbetalt korrekt for 2023. Samtidig er det konstateret, at vederlag til øvrige kommunalbestyrelsesmedlemmer ikke er blevet reguleret korrekt i 2023 og stadig udbetales med en takst, som var gældende fra marts 2019. Det samme gælder for bygdebestyrelsesmedlemmer og formænd for bygdebestyrelser. Der er også udbetalt for lidt for 2023.

I 2024 er der fulgt op og konstateret, at fejl i vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmer i 2023, er fejlene blevet rettet i 2024 juni.

6.3 AFLØNNING AF LEDELSEN

Vi har gennemgået lønsagerne for ledelsen og bl.a. påset,

- at der foreligger underskrevet ansættelsesbrev
- at lønindplaceringen, jf. ansættelsesbrevet, er i overensstemmelse med gældende overenskomst
- at der er overensstemmelse mellem ansættelsesbrevet og den udbetalte løn
- at der for udbetaling af særydelser foreligger dokumentation for den udbetalte ydelse
- at den udbetalte særydelse er udbetalt med korrekt beløbssats.

Konklusion

Der er konstateret fejl i udbetalingerne til den administrative ledelse i forhold til indplaceringer, åremålstillæg, feriefondbidrag, pensionsafregninger mv.

Det har især været fejlregninger af åremålstillæg som har været udbetalt med for store beløb i en årrække. Vi kan konstatere disse er reguleret i 2024.

Vi følger op på korrektioner og lønudbetalinger for ledelsen igen i 2024 for at se, der er foretaget de fornødne korrektioner. Fejlene har ikke enkeltvis eller samlede betydning for rigtigheden af det samlede regnskab for 2023. Der er summen af fejlene enkeltvis og samlede uvæsentlige i forhold til det vedtagne væsentlighedsbeløb, som vi har oplyst om i afsnit 4.

7 JURIDISK-KRITISK REVISION OG LOVPLIGTIG FORVALTNINGSREVISION, JF. STANDARD FOR OFFENTLIG REVISION (SOR 6 OG 7)

Den lovpligtige revision omfatter både finansiel revision, juridisk-kritisk revision og løbende forvaltningsrevision.

Den juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevisionen er udført integreret og sideløbende med den finansielle revision på udvalgte lovmæssige og væsentlige områder.

Generelt

Det er i standarder for offentlig revision ("SOR") fastlagt, at revisor over en 5-årig periode skal gennemgå en række fast definerede plantemaer indenfor Juridisk-kritisk revision og Forvaltningsrevision som en del af den samlede revisionsproces.

Plantemaer udvalgt i år er "Gennemførelse af salg" under juridisk-kritisk revision og "Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter" under forvaltningsrevision.

Udgangspunktet for revisionen er, hvorvidt kommunens salg, primært af ejendomme/arealtildelinger mv., har den nødvendige bevilling/hjemmel og gennemføres i overensstemmelse med relevante kriterier, og at systemer og processer i budgetstyringen af flerårige investeringsprojekter er hensigtsmæssige.

Formål

Vi har foretaget juridisk-kritisk revision af, hvorvidt kommunens gennemførelse af salg udføres i overensstemmelse med de kriterier, der er relevante for de pågældende salg. De relevante kriterier kan eksempelvis være fastlagt af hjemmelsgrundlaget, af lovbestemmelser om salg af de pågældende typer eller af sædvanlig praksis.

Den udførte forvaltningsrevision omhandler budgetstyring af flerårige investeringsprojekter i form af en vurdering af, hvorvidt afholdelse af udgifter og projekternes faktiske gennemførelse forløber som forudsat. Det vil sige en vurdering af projekternes budgetmæssige rammer, herunder om ledelsen har etableret en hensigtsmæssig budgetlægning samt sparsommelig økonomisk styring og budgetopfølgning i overensstemmelse med relevante kriterier.

Revisionens omfang og udførelse

Til brug for udførelsen af juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevisionen har vi foretaget gennemgang af kommunens retningslinjer i henhold til Kommune Kujalleqs kasse- og regnskabsregulativ med tilhørende bilag, samt udvalgt en stikprøve i henholdsvis solgte ejendomme/arealtildelinger samt igangværende/afsluttede anlægsprojekter.

I forhold til energieffektivitet og investering i energiløsninger har vi ligeledes undersøgt, om der er opstillet overordnede målsætninger i relation til klimamål og politikker.

Materiale gennemgangen er efterfulgt af gennemgang af besvarelse af udsendt spørgeskema, opfølgende spørgsmål er afklaret via forespørgsler og interviews.

Vi har undersøgt, om ledelsen har fastlagt et hensigtsmæssigt styringskoncept, og at dette understøttes af passende styringsværktøjer og en passende økonomistyring. Vi har påset, at kommunen sikrer, at der er afgivet de fornødne bevillinger, at udbud og opfølgningsprocedurer mv. udføres i overensstemmelse med kommunens regelsæt herom.

Organisering

I forhold til salg af bygninger er det kommunalbestyrelsen der beslutter salg, hvorefter Teknik- og Miljø laver opslag og udbud af bygning eller areal. Herefter modtages tilbud og højeste tilbud får lov til at købe bygning eller areal.

Vi har udvalgt en stikprøve i salg i 2023, hvor vi har konstateret, at denne proces og arbejdsgang er blevet efterlevet. Vi kan dermed konstatere, at kommunen har en administration og arbejdsgang omkring salg af bygninger der sikrer lovgivningens regler efterleves.

Vedrørende flerårige investeringsprojekter er det kommunalbestyrelsen, der beslutter hvilke anlægsprojekter der skal gennemføres og giver bevilling hertil. Herefter er det Teknik- og Miljø der styrer processen med de konkrete anlæg, og hvis der er tale om meget store anlæg, kan der være en ekstern rådgiver, som er købt til det.

Ledelse, styringsværktøjer og økonomistyring

I forhold til budgetstyring af flerårige investeringsprojekter har vi udvalgt projekt Ny daginstitution i Nanortalik til kontrol.

Her er konstateret, at kommunalbestyrelsen har givet en anlægsbevilling til projektet på 11 mio. kr., men at der er indgået entreprisekontrakt med permagreem om opførelse, hvor entreprisekontrakten udgør lige over 30 mio. kr. Der er således indgået kontrakt på byggeri, som er 19 mio. kr. højere end den givne anlægsbevilling. Vi har derfor spurgt til, hvad der er sket i forhold til den manglende bevilling, hvilket vi ikke har kunnet få forelagt dokumentation for.

Det er meget kritisabelt, at der indgås kontrakt, som er på mere, end der er givet bevilling til. Her skulle have været indhentet fornøden anlægsbevilling inden kontraktindgåelse. I forhold til anlægsbevillingen for opførelse af ny daginstitution i Nanortalik er det vigtigt, at bevillingsreglerne efterleves, således at en bevilling der er givet til et formål skal anvendes til dette formål, som kommunalbestyrelsen har besluttet, og den kan ikke anvendes til andet.

Vi har blandet andet konstateret, at der på det givne projekt også er afholdt udgifter til følgende, som vi ikke anser i overensstemmelse med det, som bevillingen er givet til:

- *Barnevognsrum: 235.407 kr.*
- *Nanortalik skole + bil + Innerilat: 745.363 kr. (heraf bil til 465.875 kr.)*
- *B-241 Majoriaq/Angajo: 715.985 kr.*

Kommunen bør implementere regler og tilsyn, som sikrer bevillingsreglerne efterleves fremadrettet og at bevillinger udelukkende anvendes til det formål, som de er givet til.

Målsætninger (Klima)

Kommunen har ikke en klima- eller miljøstrategi, og der er ikke udarbejdet klimamålsætninger.

Konklusion Juridisk-kritisk revision

Konklusion salg af bygninger og grunde:

Vi kan konstatere, at kommunen i forhold til salg af grunde og ejendomme efterlever de regler og den lovgivning, der er på området.

Konklusion generelt på juridisk kritisk revision:

I revisionspåtegningen om udtalelse om juridisk kritisk revision har vi en generel kritisk udtalelse om, at kommunen på en række øvrige områder ikke har overholdt gældende love og regler. Vi udtaler derfor en kritisk udtalelse om overholdelse af love og regler jf. bemærkningsafsnittet i revisionsberetningen.

Konklusion Forvaltningsrevision

Konklusion flerårige investeringsprojekter:

Det er konstateret, at kommunen ikke har en styring af økonomien vedrørende de flerårige investeringsprojekter, hvor der følges op på forbrug i forhold til de givne bevillinger, så det sikres, der altid er

en bevilling inden der afholdes en udgift. Samtidig er det konstateret, at der købes andre ting på givne anlægsprojekter end det som anlægsbevillingen er givet til jf. beslutning af kommunalbestyrelsen. Vi finder dette meget kritisk og anser dette helt i strid med bevillingsreglerne.

Konklusion generelt på forvaltningsrevision:

I revisionspåtegningen om udtalelse om forvaltningsrevision har vi en kritisk udtalelse om kommunens økonomiske styring, efter implementeringen af det nye ERP-system i 2021, har været meget mangelfuld, og vi skal derfor udtale en kritisk udtalelse herom.

Det har taget meget lang tid at frembringe den fornødne dokumentation til brug for aflæggelse og revision af årsregnskabet, og vi skal derfor også udtale en kritisk udtalelse herom. Vi henviser ligeledes her til revisionsberetningens bemærkningsafsnit.

8 REVISION AF KOMMUNENS INTERNE IT-KONTROLLER

Omfang

Revisionen har omfattet revision af kommunens generelle it-kontroller for de it-systemer, der har betydning for kommunens regnskabsføring og regnskabsaflæggelse.

Vi har tilrettelagt revisionen, således at relevante områder revideres ud fra en risikobaseret tilgang og ud fra forventet revisionsstrategi. I 2023 har revisionen omfattet følgende områder:

- Prisme Økonomi: Procedurer og kontroller for bogføring og kontroller som er indsat i systemet (Applikationskontroller), adgangssikkerhed og brugeradministration.
Microsoft AD: Procedurer og kontroller for adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, logisk adgangskontrol og systemadministration.
- Winformatik: Procedurer og kontroller adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder og systemadministration.
- Akissarsiat lønsystem: Procedurer og kontroller for adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder og systemadministration.
- Outsourcing af centrale it-systemer, herunder kommunens egne kontroller samt indhentelse og vurdering af revisorerklæringer fra it-serviceleverandører.
- Netværkssikkerhed.
- Data Backup.

Det udførte arbejde

Vi har foretaget forespørgsler ved ledelsen, medarbejdere med ansvar og opgaver inden for it samt systembrugere.

Vi har baseret revisionen på eksterne revisorerklæringer med høj grad af sikkerhed for de dele af it-systemerne, som Fujitsu er ansvarlige for i henhold til aftale med kommunen.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunen generelt har implementeret hensigtsmæssige interne it-kontroller, der medvirker til at opretholde informationernes integritet og sikkerheden af data, som it-systemerne behandler i forhold til regnskabsføringen og regnskabsaflæggelsen. Endvidere er det vores opfattelse, at kommunens overordnede styring af it-sikkerheden inden for de gennemgåede områder generelt er tilfredsstillende.

Vi har dog ved revisionen konstateret kontrolmangler i forretningsgangene og de interne kontroller, der kan afhjælpes ved at gennemføre følgende:

- Indhente og gennemgå revisorerklæringer for IT-Systemerne Prisme, Winformatik og Lønssystemet udarbejdet efter IT-revisionsstandard 3402. Der er modtaget en vedr. Prisme, hvor det fremgår den gælder for Danmark og en vedr. et lønsystem, som er oplyst, vedrører Akissarsiat Lønssystem, hvilket dog ikke fremgår. Der er ikke modtaget noget vedr. Winformatik. Det er vores opfattelse, de bør foreligge for disse væsentlige systemer, som kommunerne er afhængige af.
- Implementere en rutine, hvor systemejere sikrer, at rettigheder til systemerne gennemgås en gang om året for at sikre, det kun er relevante brugere, der har adgang til systemerne, og de

enkelte brugere kun har adgang til de dele af systemet, som de har brug for i forhold til udførelse af deres job. Herunder begrænse brugere med udvidede adgange og implementere dokumenterede kontroller med disse brugere i forhold til risici.

9 REVISION AF ÅRSREGNSKABET

9.1 ÅRSREGNSKABETS OPBYGNING OG INDHOLD

Vi har undersøgt, om kommunens regnskabsaflæggelse er foretaget i overensstemmelse med formkravene i Inatsisartutlov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber.

Vi gennemgår de processer og interne kontroller, herunder IT-kontroller som kommunen har implementeret til sikring af et hensigtsmæssigt regnskabsgrundlag for årsregnskabet.

Ved denne gennemgang har vi vurderet, om kommunen i tilstrækkelig grad sikrer korrekt regnskabsaflæggelse ved hjælp af procedurer, ansvarsplacering og ledelsestilsyn, herunder anvendelse af materialeaner og andre styringssystemer.

Vi har kontrolleret, at der foreligger et passende grundlag til at identificere og opgøre de nødvendige reklassificeringer mv.

Vi har vurderet, om der i forhold til regnskabet fra sidste år er foretaget ændringer i kommunens regnskabspraksis, samt om disse ændringer er godkendt af kommunalbestyrelsen. Det er endvidere vurderet, om de foretagne ændringer er i overensstemmelse med Inatsisartutlov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber, og om de er tilstrækkeligt belyst ved regnskabsaflæggelsen.

Konklusion

Vi har konstateret, at der har været store problemer med at få færdiggjort kommunens regnskab for 2021, hvilket var det første år efter overgang til nyt økonomisystem.

Regnskabet for 2021 er derfor først blevet færdig i september 2024, og herefter har vi kunnet påbegynde at arbejde med regnskabet for 2022. Det er derfor ikke muligt at få aflagt regnskabet i henhold til de tidsfrister, der findes, hvor regnskabet for 2022 skulle aflægges og godkendes af kommunalbestyrelsen med kommentarer til revisionsberetningen og indsendes til selvstyret inden 15. september 2023.

Det samme gælder i forhold til regnskabet for 2023, der først lå færdigt medio februar 2025.

Herudover er det vores opfattelse, at kommunens regnskabsaflæggelse er foretaget i overensstemmelse med formkravene udmeldt af Selvstyret. Det er dog konstateret, jf. kommentarerne i noterne, at flere af disse er mangelfulde i forhold til kravene i regnskabsbekendtgørelsen.

9.2 BUDGET- OG BEVILLINGSKONTROL

I regnskabet side 9 er der samlede driftsbevillinger til drift (korrigeret budget) på -47,7 mio. kr. og samlet driftsforbrug på 18,2 mio. kr.

Dette er inkl. skatteindtægter og generelle tilskud

I regnskabet er der samlede anlægsbevillinger (korrigeret budget) på 31,8 mio. kr. og samlet anlægsudgifter på 18,8 mio. kr.

Der er dermed et samlet merforbrug på 65,8 mio. kr. vedr. drift og mindre forbrug på anlæg på 13,0 mio. kr.

Disse områder har merforbrug i forhold til bevilling:

Drift:

- Økonomi- og Erhvervsudvalg med 12,6 mio. kr.
- Teknik- og Miljøudvalg med 16,2 mio. kr.
- Socialudvalget med 40,6 mio. kr.

På flere af disse områder burde en tættere budgetopfølgning kunne have afdækket merforbruget tidligere, således der kunne indhentes tillægsbevillinger rettidigt.

Konklusion - Kommunen giver ikke de fornødne tillægsbevillinger jf. Inatsisartutlov nr. 26 af 28 nov. 2016 med rettelser i Initsisartutlov nr. 13 af 1. december 2021.

§ 8 (ingen indtægt eller udgift uden forudgående bevilling) jf. dog § 23 stk. 2.

§ 23 stk. 2. (undtagelse, hvis lovgivningsmæssigt bestemt - der skal dog indhentes bevilling hurtigst muligt efterfølgende, når det konstateres, der ikke er bevillingsmæssig dækning)

Konklusion

Det er et krav i henhold til lovgivningen, at der altid skal være bevilling til indtægter og udgifter og der ikke må ske forbrug uden forudgående bevilling. Dog kan dette ske, såfremt udgiften er lovgivningsmæssig bestemt, men så skal der dog indhentes bevilling hurtigst muligt efterfølgende, når det konstateres, der ikke er bevillingsmæssig dækning.

Reglerne herfor er dermed ikke efterlevet i 2023.

9.3 TILSKUD, UDLIGNING OG SKATTER

Tilskuds- og udligningsbeløb er stikprøvevist sammenholdt med opgørelser udarbejdet af Grønlands Selvstyre, ligesom indtægtsførte skatter er påsat i overensstemmelse med de af Skattestyrelsen foretagne fordelinger og meddelte oplysninger.

Vi har endvidere undersøgt, om kommunens kontering og periodisering er i overensstemmelse med konteringsreglerne for kommuner.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at tilskuds- og udligningsbeløb samt skatter er korrekt optaget i regnskabet.

9.4 LØNNINGER OG VEDERLAG

Ved revisionen af årsregnskabet har vi undersøgt kommunens forretningsgange mv. i forhold til interne kontroller ved anvendelse af lønsystemet, bl.a. medarbejdernes muligheder for at indberette til egne CPR-numre mv.

Det er undersøgt, om lønsystemet er afstemt til bogholderiet/årsregnskabet.

Det er endvidere påsat, at de til Skattestyrelsen afgivne oplysninger om løn mv. er afstemt, ligesom det er kontrolleret, at tilbageholdt A-skat mv. er afregnet og afstemt.

Konklusion

Der er ikke foretaget en fuldstændig og dokumenteret kontrol med medarbejdere, der kan indberette til lønsystemet.

Kommunen har foretaget afstemning af lønsystem i forhold til indberettede og afregnede skatter. Det er konstateret, at der er en mindre forskel, som er uvæsentlig for kommunens regnskab. Det er specificeret på personer og skyldes, at to personer har fået udbetalt for meget, og der skal foretages manuelle korrektioner for disse.

9.5 ANLÆGSVIRKSOMHED

Vi har gennemgået udvalgte anlægsregnskaber/anlægsudgifter for at kontrollere, om der er korrekt sondring mellem anlæg og drift. Desuden har vi i vores gennemgang fokuseret på bilagene, som er konteret under de enkelte anlægsprojekter. Gennemgangen af bilagene har haft til formål at sikre, at bilagene behandles korrekt, jf. gældende konteringsregler, og at kommunens kasse- og regnskabsregulativ overholdes.

Vi har undersøgt kommunens regler vedrørende aflæggelse af anlægsregnskaber, herunder hvorvidt gældende lovgivning følges i forhold til aflæggelsen.

Konklusion

Kommunens regler vedrørende aflæggelse af anlægsregnskaber har i en længere periode ikke været efterlevet.

Det kan således konstateres, at der i en længere periode ikke har været forelagt anlægsregnskaber til godkendelse i kommunalbestyrelsen.

Vi har tidligere omtalt forholdet og det anbefales, at de manglende anlægsregnskaber udarbejdes og forelægges det politiske system.

I forbindelse med revisionen for 2022 har vi konstateret, at der stadig ikke er aflagt anlægsregnskaber i forhold til de anlæg, der er givet bevilling til, og som er blevet afsluttet.

Endvidere er det konstateret, at der efter overgang til ERP-systemet ikke har været en styring af afholdte anlægsudgifter i forhold til de enkelte projekter.

Alle udgifter til anlæg har været bogført på artskonti under hovedart 3, men alt er blevet blandet sammen på kontiene således, det ikke kan ses på projekter, hvilke udgifter der relaterer sig til hvilke projekter.

Herudover er endvidere konstateret, at der er foretaget indkøb på anlægskonti, som der ikke er givet anlægsbevilling til som f.eks. en bil og en renovering for skimmelsvamp i en bygning.

Kommunen skal derfor have ryddet op i anlægsprojekterne og få gennemgået afholdte udgifter efter overgang til ERP og ført disse tilbage uden projektnummer og få sat en spærring på alle artskonti, der starter med 3 og få kørt udgifterne ind på de korrekte projekter.

Herefter kan aflægges de anlægsregnskaber, som skal aflægges ved afslutning i henhold til de gældende regler.

Vi har fulgt op på forholdet i forbindelse med revision af regnskabet for 2023 og kan konstatere, der ikke er sket ændringer i forhold til 2022.

9.6 BALANCEN

9.6.1 Generelt

Vi har ved den afsluttende revision foretaget en række handlinger med henblik på at vurdere, om kommunens aktiver og passiver er behandlet rigtigt i overensstemmelse med kravene i Inatsisartutlov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber.

Vores gennemgang har omfattet udvalgte poster fra balancen, og vi har blandt andet foretaget test og kontroller af:

- at der er tilrettelagt rutiner til sikring af, at balancens konti alle er undergivet afstemning
- at der udføres et hensigtsmæssigt ledelsestilsyn med afstemningsprocesserne
- at posterne er specificeret, dokumenteret og indregnet og målt i overensstemmelse med konteringsreglerne for kommuner jf. konteringskonteringsvejledning efter overgang til Prisme og kommunens regnskabspraksis
- at finansielle anlægsaktiver er korrekt værdiansat, herunder at aktier, andelsbeviser og ejerandele virksomheder er korrekt optaget på status
- at likvide beholdninger er korrekt indregnet og periodiseret
- at tilgodehavender er korrekt indregnet og periodiseret
- at egenkapitalen er fordelt, registreret og klassificeret korrekt
- at gældsforpligtelser er korrekt indregnet og periodiseret.

9.6.2 Finansielle anlægsaktiver

Vi har gennemgået kommunens finansielle anlægsaktiver særligt med henblik på kontrol af, at de finansielle anlægsaktiver er korrekt værdiansat, herunder at aktier, andelsbeviser og ejerandele i virksomheder er korrekte i forhold til kommunens ejerandele.

Ejerandele er medtaget til historisk kostpris.

Med henblik på at kontrollere om der er indtruffet efterfølgende begivenheder frem til afslutningen af revisionen af kommunens regnskab for 2023, har vi indhentet regnskaberklæring underskrevet af ledelsen.

Ledelsen har bekræftet over for os, at man finder værdiansættelsen af de finansielle anlægsaktiver pr. 31. december 2023 i overensstemmelse med kommunens regnskabspraksis, hvilket vi efter vores gennemgang kan tilslutte os.

Kommunen bør dog få gennemgået alle pantebreve, som er optaget for at sikre, disse er medtaget til korrekt saldo og herunder også sikre, der er påbegyndt opkrævning for dem, der er forfaldne til betaling.

9.6.3 Omsætningsaktiver

Omsætningsaktiverne består væsentligst af tilgodehavender, periodeafgrænsningsposter og likvide beholdninger.

Vi har påset, at mellemværender med pengeinstituttet er optaget til saldiene pr. 31. december og er afstemt med pengeinstituttets noteringer. Vi har indhentet engagementsoversigt fra pengeinstituttet.

Vi har gennemgået kommunens debitorer og udtaget stikprøve af debitorerne. Det er efter gennemgangen af debitorerne vores opfattelse, at debitorerne generelt anses medtaget korrekt ultimo 2023.

Der er ultimo 2023 foretaget hensættelse til tab på tilgodehavender. Dette er sket i henhold til regnskabsbekendtgørelsen.

Det er konstateret, at der ikke er foretaget afskrivning af alle de fordringer, som inddrivelsen har afskrevet. Der anses dog ikke at være væsentlig forskel, idet de fleste er del af hensættelsen til tab, hvorved der ikke er en væsentlig fejl i regnskabet.

9.6.4 Egenkapital

Egenkapitalen er udtryk for kommunens formue, dvs. aktiver fratrukket gæld.

Vi har påset, at egenkapitalen samlet er medtaget og præsenteret korrekt i balancen ultimo 2023.

Det er konstateret, at der er bogført 3,1 mio. kr. direkte på egenkapitalen i 2023. Dette er regulering vedrørende hensættelser til tab på tilgodehavende med 2,1 mio. kr. og afskrivninger med 0,8 mio. kr. Fra og med 2024 skal disse reguleringer ske via resultatopgørelsen. Der er en særlig overgangsregel gældende for 2022 og 2023 som gør, at reguleringerne kan foretages direkte på EK. Så det er foregået i overensstemmelse med reglerne.

9.6.5 Gæld

Vi har for de kortfristede gældsforpligtelser gennemgået afstemningerne og udvalgt en stikprøve i kreditorfakturaer, for at kontrollere de er korrekt periodiseret, udgiften vedrører kommunen og er afregnet efterfølgende.

Sammenfattende konklusion på revisionen af balancen

Afstemning af de fleste konti på status er ikke sket løbende i overensstemmelse med de vedtagne afstemningsfrekvenser for alle statuskonti. Der var en del statuskonti, som ikke forelå afstemt ultimo 2023.

Det skal dog nævnes, at der er sket en forbedring sammenholdt med 2021, således der er flere konti, som er afstemt ultimo 2022 sammenholdt med 2021 og endnu flere ligger specificerede og afstemt ultimo 2023.

Kommunen har haft 2 konsulenter til at hjælpe med udarbejdelse af de fleste statusafstemninger ultimo 2022 og ultimo 2023.

Revisor har brugt en del ekstra ressourcer på at gennemgå saldi og poster på konti for at afklare rigtigheden heraf ultimo 2022 og 2023. Det betyder, der er foretaget en række efterposterings for at gøre status mere korrekt.

Efter disse korrektioner er det vores opfattelse at der ikke er poster af væsentlig betydning, som henstår eller er placeret forkert på status ultimo 2023.

Vores gennemgang af udvalgte poster bekræfter, at kommunens aktiver og passiver efter ovenstående foretagne korrektioner anses indregnet i balancen i overensstemmelse med bestemmelserne i konteringsvejledningen til den fællesoffentlige kontoplan og kommunens regnskabspraksis.

9.7 EVENTUALPOSTER

Eventualposter optages ikke i balancen og omfatter kautions-, garanti-, leje- og leasingforpligtelser.

Vi har gennemgået kommunens medtagne forpligtelser, der er optrykt som note til regnskabet, og vi har i den forbindelse modtaget en ledelseserklæring underskrevet af Borgmester og Kommunaldirektør, blandt andet til bekræftelse af oplysningernes korrekthed og fuldstændighed.

Kommunen har skrevet i noten, den ikke er fuldstændig, og man er ved at indsamle grundlag for at kunne lave en korrekt oversigt fremadrettet.

10 REVISION AF DE SOCIALE REGNSKABER

Efterfølgende redegøres for revisionsforløbet og vurderingerne af kommunens administration på det sociale område.

Revisionen udføres i overensstemmelse med gældende regler og praksis på området.

Vi har i forbindelse med revisionsbesøgene orienteret den administrative ledelse om revisionens omfang og resultater.

10.1 LØBENDE REVISION

10.1.1 Generelt

De efterfølgende afsnit vil indeholde en beskrivelse af formål, omfang samt revisionens udførelse, som er dækkende for samtlige reviderede personsagsområder. Personsagsområderne er opdelt i overensstemmelse med konteringsvejledningen.

Formål

Formålet med revisionen er at efterprøve, om kommunens administrative og regnskabsmæssige praksis, herunder forretningsgange, interne kontrolprocedurer samt procedurer for sagsbehandling på de sociale områder, er hensigtsmæssige og fungerer på betryggende vis.

Revisionen udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik og Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 14 af 23. august 1999 om revision af Hjemmestyreområderne i kommunerne mv.

10.1.2 Revisionens omfang og udførelse

Revisionen gennemføres ved en kombination af system- og substansrevision baseret på revisors faglige vurdering af kommunens systemer, forretningsgange, kontrolmiljø mv.

Antallet af gennemgåede sager skal ses i sammenhæng med de anvendte revisionsmetoder, test af kontroller og substansrevision.

Udvælgelsen af personsager planlægges og gennemføres ud fra revisors faglige vurdering af væsentlighed og risiko, og skal omfatte sager på alle der er lagt særligt vægt på følgende kriterier:

- nyetablerede sager
- sager af væsentlig økonomisk karakter
- sager af væsentlig sagsbehandlingsmæssig, principiel og lokal karakter
- sager efter revisors vurdering.

Det anføres for god ordens skyld, revisionen omfatter ikke en socialfaglig vurdering, men alene en vurdering af det retlige grundlag i sagerne.

Vi har foretaget kontrol af, at bogførte udbetalinger mv. er sket med hjemmel i meddelte bevillinger samt gældende love og bestemmelser.

Vi har desuden efterprøvet, om der ved sagsbehandlingen er taget hensyn til principielle afgørelser, der er truffet af decisionsmyndigheder og ankeinstanser inden for de forskellige områder.

Vi har endvidere efterprøvet, om kommunen ved sagsoprettelse og ved lovpligtige sagsopfølgninger har udnyttet muligheden for at foretage kontrol af oplysninger om økonomiske forhold, herunder i fornødent omfang har sammenholdt oplysninger fra forskellige registre med det formål at sikre, at der ikke udbetales uforenelige ydelser.

10.1.3 Forretningsgange og interne kontroller

I henhold til Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 14 af 23. august 1999 om revision af Hjemmestyreområderne i kommunerne mv. skal kommunen have tilrettelagt interne kontroller til sikring af kvaliteten i sagsbehandlingen.

Vi har foretaget vurdering af omfang og indhold samt rapportering af kommunens ledelsestilsyn.

Vi har efterprøvet, om kommunens administrative og regnskabsmæssige praksis (herunder forretningsgange, interne kontrolprocedurer, procedurer for sagsbehandling samt kvalitetskontrol) på de personsagsområder, som er omfattet af bekendtgørelsen, er hensigtsmæssig og fungerer på betryggende vis.

Vi har foretaget test af kontroller af en række kontrolpunkter i et antal personsager for at efterprøve kommunens forretningsgange, kvalitetskontrol og andre interne kontroller.

Konklusion

Der foreligger ikke beskrevne forretningsgange for sagsbehandlingen af personsager med dertil indbyggede interne dokumenterede kontroller og tilsyn. Det er vores opfattelse, at sådanne bør foreligge og vil være medvirkende til at sikre ensartethed og at lovgivningen efterleves ved behandling af personsager.

Kommunen har ikke etableret et formaliseret ledelsestilsyn vedrørende sagsbehandlingen af personsager.

I flere sager er journalføring samt dokumentationen mangelfuld. Når der i sagsbehandlingen ikke leves op til de formelle krav, er der risiko for, at der sker fejlbehandling eller fejludbetalinger.

Vi anbefaler at få beskrevet arbejdsgangen for sagsadministration og kontrol, samt at ledelsestilsynet intensiveres, så det omfatter alle områder, og det fremadrettet dokumenteres, således resultatet heraf kan anvendes til forbedring af arbejdsgangene og sagsadministrationen.

10.1.4 Personssager

På baggrund af en vurdering af væsentlighed og risiko er der foretaget gennemgang af personssager.

Personssagsgennemgangen er foretaget som kombination af test af kontroller samt juridisk-kritisk revision inden for følgende områder og omfatter alle sagsområder, hvor kommunen modtager refusion fra selvstyret:

- Barselsdagpenge
- Børnetilskud
- Boligsikring
- Alderspension
- Førtidspension
- Handicapudgifter
- Arbejdsmarkedsydelse
- Revalidering
- Stipendier og børnetillæg
- Hjælpeforanstaltninger for børn og unge
- Offentlig hjælp
- Underholdsbidrag

Sammenfattende konklusion på personssagsgennemgang

Herunder er oplyst de fejl, der er fundet på de enkelte områder. Der er flere områder, hvor sagsadministrationen har været mangelfuld i forhold til den dokumentation, der skal foreligge i sagerne, og der har været fejl i forhold til de ydelser, der er udbetalt til borgerne.

Dette har medført, at vi har afgivet revisionsbemærkning herom jf. tidligere afsnit om revisionsbemærkninger.

Resultatet af revisionen på de enkelte sagsområder er således:

Barselsdagpenge

Der er foretaget gennemgang af 16 sager. Der er konstateret fejl og mangler i 7 sager. Gennemgangen har givet anledning til følgende:

- Barselsdagpenge udbetalt for flere dage end berettiget - 2 sager
- Beregning af timer de sidste 13 uger ej korrekt - 4 sager
- Barselsdagpenge udbetalt for flere timer end beregnet - 1 sag

Børnetilskud

Der er foretaget gennemgang af 13 sager. Der er konstateret fejl og mangler i 1 sag. Gennemgangen har givet anledning til følgende:

- Børnetilskud udbetales med max. selvom indtægt ikke berettiger til udbetaling af Børnetilskud - 1 sag

Boligsikring

Der er foretaget gennemgang af 16 sager. Der er konstateret fejl og mangler i 5 sager. Gennemgangen har givet anledning til følgende:

- Manglende underskrift på ansøgning om boligsikring - 2 sager
- Satsen for pensionsnedslag ikke korrekt - 3 sager
- Udbetaling af boligsikring sker ikke rettidigt - 1 sag

Alderspension

Der er foretaget gennemgang af 18 sager. Der er konstateret fejl og mangler i 4 sager. Gennemgangen har givet anledning til følgende:

- Anvendt indkomstgrundlag ikke korrekt - 1 sag
- Manglende ansøgning om alderspension - 1 sag
- Overgang fra førtidspension til alderspension ikke sker rettidigt - 1 sag
- Udbetaling af alderspension ikke sker rettidigt ved ansøgning - 1 sag

Førtidspension

Der er foretaget gennemgang af 12 sager. Der er konstateret fejl og mangler i 3 sager. Gennemgangen har givet anledning til følgende:

- For meget udbetalt i førtidspension - 1 sag
- Fejlbogføring af personligt tillæg - 1 sag
- Manglende vurdering og bevilling af personligt tillæg - 1 sag

Handicapudgifter

Der er foretaget gennemgang af 5 sager. Der er ikke konstateret fejl og mangler i disse sager.

Arbejdsmarkedsydelse

Der er foretaget gennemgang af 8 sager. Der er konstateret fejl og mangler i 5 sager. Gennemgangen har givet anledning til følgende:

- Fejl i beregning af arbejdstimer de sidste 13 uger - 4 sager
- Arbejdsmarkedsydelse er udbetalt i mere end 13 uger - 1 sag
- Manglende bogføring af arbejdsmarkedsydelse - 2 sager

Revalidering

Der er foretaget gennemgang af 2 sager. Der er konstateret fejl og mangler i 1 sag. Gennemgangen har givet anledning til følgende:

- Udbetaling af refusion til arbejdsgiver sker ikke i overensstemmelse med aftale - 1 sag

Stipendium og børnetillæg

Der er foretaget gennemgang af 9 sager. Der er ikke konstateret fejl og mangler i disse sager.

Hjælpeforanstaltning for børn og unge

Der er foretaget gennemgang af 5 sager. Der er ikke konstateret fejl og mangler i disse sager.

Offentlig hjælp

Der er foretaget gennemgang af 13 sager. Der er konstateret fejl og mangler i 11 sager. Gennemgangen har givet anledning til følgende:

- Manglende dokumentation for at borger har været ude for en social begivenhed eller ikke har mulighed for at skaffe det nødvendige til forsørgelse og faste udgifter - 7 sager
- Manglende bevilling med begrundelse, dokumentation for tilmelding til Arbejdsmarkedskontoret som ledig samt dokumentation for kontrol af evt. formue - 10 sager
- Manglende ansøgning om hjælp - 8 sager
- Manglende oplysninger om udarbejdelse af individuel handleplan - 7 sager
- Husleje er betalt 2 gange for samme måned - 1 sag
- Hjælp for 14. dags periode er udbetalt med forkert sats - 1 sag
- Huslejerestance for førtidspensionist er betalt over offentlig hjælp - 1 sag

Underholdsbidrag som tilskud

Der er foretaget gennemgang af 5 sager. Der er konstateret fejl og mangler i 2 sager. Gennemgangen har givet anledning til følgende:

- Det fremgår ikke af sagen om kommunen har undersøgt om barnet har indtægter - 1 sag
- Udbetaling efter 1 januar 2023 sker ikke med korrekt takst - 1 sag
- Udbetaling af bidrag er sket 2 gange for samme periode - 1 sag

10.2 AFSLUTTENDE REVISION

10.2.1 Regnskabsaflæggelse og restafregning af refusion

Vi har kontrolleret, at kommunen har afstemt restafregningsskemaerne til bogføringen. Vi har endvidere stikprøvevist undersøgt, om kommunens kontering af udgifter og indtægter vedrørende refusionsanmeldelserne er korrekt og kommer korrekt til udtryk i regnskabet.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at restafregningsskemaerne er opgjort korrekt, samt at kommunens restafregning af refusion på sociale udgifter svarer til bogføringen.

11 AFGIVNE REVISIONSBERETNINGER OG PÅTEGNEDE OPGØRELSER MV.

11.1 REVISIONSBERETNINGER AFGIVET TIL KOMMUNE KUJALLEQ KOMMUNALBESTYRELSE

Ud over nærværende beretning om revisionen af årsregnskabet er der afgivet følgende delberetninger:

Beretning om	Nr.	Dato
Revisionen af Selvstyreområderne i kommunens regnskab 2023	4	7. marts 2025

11.2 PÅTEGNEDE OPGØRELSER OG ØVRIGE OPGAVER

Alle opgørelser og indberetninger mv. er forsynet med revisorerklæring

Vi har revideret og påtegnet følgende specialregnskaber og opgørelser:

	Påtegningsdato
Ultimobalance vedrørende selvstyreområderne for 2023	7. marts 2025
Refusionsopgørelse vedr. sociale udgifter 2023	7. marts 2025

12 LEDELSENS REGNSKABSERKLÆRING

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet har borgmester og kommunaldirektør over for os i regnskaberklæring bekræftet forhold af væsentlig betydning vedrørende årsregnskabet 2023, hvor vi har vurderet et behov herfor.

Den skriftlige erklæring omfatter oplysninger om pantsætninger og sikkerhedsstillelser, garantistillelser, retssager, besvigelser, begivenheder efter balancedagen, oversigt over ikke-korrigerede forhold samt andre områder, hvor det er vanskeligt at opnå et revisionsbevis.

Den modtagne regnskaberklæring har ikke givet anledning til kommentarer.

13 REVISORS ERKLÆRING

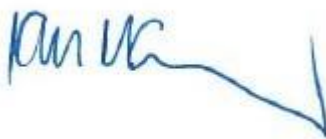
Vi bekræfter, at

- vi opfylder de i lovgivningen indeholdte habilitetsbestemmelser
- vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, som vi har anmodet om.

Aalborg, den 7. marts 2025
BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Lasse Jensen
Statsautoriseret revisor

Jan Hansen
Registreret revisor

BILAG 1, REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION

”DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til kommunalbestyrelsen i KOMMUNE KUJALLEQ

REVISIONSPÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKABET

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Kommune Kujalleq for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, jf. siderne 21 - 29 i ”Kommune Kujalleq Årsregnskab 2022”, der omfatter resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse, obligatoriske oversigter, anvendt regnskabspraksis og noter med følgende hovedtal:

Årets resultat på -37,0 mio. kr.

Aktiver i alt på 116,7 mio. kr.

Egenkapital i alt på -46,2 mio. kr.

Årsregnskabet udarbejdes efter kravene i Selvstyrets lov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med Selvstyrets lov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Grønland, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i Lov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit ”Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet”.

Vi er uafhængige af kommunen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants’ internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Grønland, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Kommunen har i overensstemmelse med kravene i Lov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber medtaget det af Kommunalbestyrelsen godkendte årsbudget for 2022 som sammenligningstal i årsregnskabet for 2022. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision. Sammenligningstallene vedrørende forbrug i 2021 er revideret af tidligere revisor.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med Selvstyrets lov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere kommunens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til

hensigt at likvidere kommunen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Grønland, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i Lov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Grønland, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i Lov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af kommunens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om kommunens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at kommunen ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Andre Oplysninger end årsregnskabet og revisors erklæring herom

Ledelsen er ansvarlig for Andre Oplysninger. Andre Oplysninger omfatter siderne 1 - 20 i det aflagte regnskab "Kommune Kujalleq Årsregnskab 2023"

Vores konklusion om årsregnskabet dækker ikke Andre Oplysninger, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om disse.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse Andre Oplysninger og i den forbindelse overveje, om Andre Oplysninger er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i Andre Oplysninger, skal vi rapportere om dette forhold.

Vi har ingenting at rapportere i den forbindelse.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Kritisk udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved driften af de aktiviteter og forvaltningen af de midler, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision.

Dette indebærer, at vi vurderer risikoen for, at der er væsentlige regelbrud i de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, eller væsentlige forvaltningsmangler i de systemer og processer, som ledelsen har etableret. På grundlag af risikovurderingen fastlægger vi de afgrænsede emner, som vi skal udføre juridisk-kritisk revision eller forvaltningsrevision af.

Ved en juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed, om de dispositioner, der er omfattet af det udvalgte emne, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved en forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de systemer, processer eller dispositioner, der er omfattet af det udvalgte emne, understøtter skyldige økonomiske hensyn ved driften af de aktiviteter og forvaltningen af de midler, der er omfattet af årsregnskabet.

Vores revision af hvert udvalgt emne tager sigte på at opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis som grundlag for en konklusion med høj grad af sikkerhed om det pågældende emne. Ved en revision kan der ikke opnås fuldstændig sikkerhed for at opdage alle regelbrud eller forvaltningsmangler. Da vi alene har udført juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af de udvalgte emner, kan vi ikke udtale os med sikkerhed om, at der ikke kan være væsentlige regelbrud eller væsentlige forvaltningsmangler på områder, der falder uden for de udvalgte emner.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi skal derfor gøre opmærksom på følgende:

Kritisk udtalelse til den udførte juridisk-kritiske revision

Vi har konstateret, at kommunen på en række områder ikke har overholdt gældende love og regler. Vi giver derfor en kritisk udtalelse om overholdelse af love og regler jf. bemærkningsafsnittet i revisionsberetningen.

Kritiske udtalelse til den udførte forvaltningsrevision

Kommunens økonomiske styring har efter implementeringen af det nye ERP-system i 2021 været meget mangelfuld, og vi giver derfor en kritisk udtalelse herom.

Det har taget meget lang tid at frembringe den fornødne dokumentation til brug for aflæggelse og revision af årsregnskabet og vi giver derfor også en kritisk udtalelse herom. Vi henviser ligeledes her til revisionsberetningens bemærkningsafsnit.

BILAG 2, ROTATIONSPLAN OG OPFØLGNING - FORVALTNINGSREVISION OG JURIDISK-KRITISK REVISION

Regnskabsår	Gennemgåede plantemaer og emner		Væsentlige kommentarer til opfølgning
	<i>Forvaltningsrevision, jf. SOR 7</i>	<i>Juridisk-kritisk revision, jf. SOR 6</i>	
2022	Styring af offentlige indkøb: Kontrol af kontraktstyring i forhold til indkøb	Gennemførelse af indkøb: Kontrol af procedurer for kontraktindgåelser på indkøbsområdet	Der er ingen væsentlige forhold til opfølgning.

Herudover gennemgås årligt plantemaet ”Rettighedsbestemte overførsler”, jf. SOR 6. Her henvises nærmere til kapitlet ”Revision af de sociale regnskaber - områder med Selvstyrerefusion”.

	2022	2023
Juridisk-kritisk revision		
Gennemførelse af indkøb	X	
Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner		
Gennemførelse af salg		X
Myndigheders gebyropkrævning		
Afgørelser om tildeling af tilskud mv.		
Rettighedsbestemte overførsler	X	X
Forvaltningsrevision:		
Aktivitets- og ressourcestyring		
Mål- og resultatstyring		
Styring af offentlige indkøb	X	
Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter		X
Styring af offentlige tilskudsordninger		

For de væsentlige kommentarer til opfølgning for 2022, er der foretaget følgende opfølgning i 2023.